

ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

**THE NEED ASSESSMENT FOR ACADEMIC INTERNAL SUPERVISION OF
TEACHER IN NONGKHAEM DISTRICT OFFICE UNDER BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION**

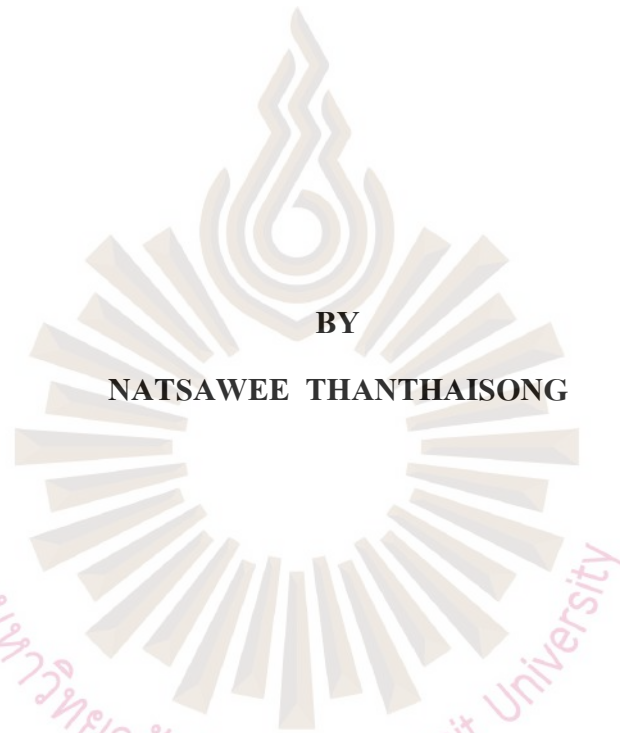
โดย
นัตสวีร์ ทานไชสง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2562

**THE NEED ASSESSMENT FOR ACADEMIC INTERNAL SUPERVISION OF
TEACHER IN NONGKHAEM DISTRICT OFFICE UNDER BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION**

**BY
NATSAWEE THANTHAISONG**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SURYADHEP TEACHERS COLLEGE**

**GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2019**

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

โดย

นัตสวีร์ ทานไรสง

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2562

รศ.ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริศิริ

ประธานกรรมการสอบ

ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช

กรรมการ

ดร.จุลดิศ คัญทัพ

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ.ร.ต.หญิง ดร.วรรณิ์ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

30 กรกฎาคม 2562

Thesis entitled

**THE NEED ASSESSMENT FOR ACADEMIC INTERNAL SUPERVISION OF
TEACHER IN NONGKHAEM DISTRICT OFFICE UNDER BANGKOK
METROPOLITAN ADMINISTRATION**

by

NATSAWEE THANTHAISONG

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Educational Administration

Rangsit University
Academic Year 2019

Assoc.Prof.Phacharawit Chansirisira, Ed.D.
Examination Committee Chairperson

Wallapa Chalermvongsavej, Ph.D.
Member

Juladis Khanthap, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plt.Off. Vannee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

July 30, 2019

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดีโดยได้รับความอนุเคราะห์ ความช่วยเหลือ ชี้แนะแนวทางและให้คำปรึกษาจากคณะกรรมการและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่ง ประกอบด้วย ดร.จตุติศ คัญทัพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทศิริศิริ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่ให้ความคิดเห็นและข้อสังเกตอันเป็น ประโยชน์จนทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับ นี้สำเร็จได้โดยสมบูรณ์

ขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดหนองแขม(สหราษฎร์บูรณะ) ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดอุดมรังสี และผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านขุนประเทศ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บ ข้อมูลวิจัยจากครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

และขอขอบพระคุณ บิดา-มารดา ญาติพี่น้องพร้อมเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนอาจารย์ ประจำหลักสูตร ผู้ประสานงาน และมหาบัณฑิตร่วมรุ่นทุกคน ที่คอยให้กำลังใจพร้อมทั้งให้การ ช่วยเหลือสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้ประสบความสำเร็จ จนเกิดความภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

นิตสิวีร์ ทานไชสง

ผู้วิจัย

6007007 : สาขาวิชาเอก: การบริหารการศึกษา; ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น, แนวทางการนิเทศภายใน, งานวิชาการ

นักสรีรวิทยา ทานไชสง: ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร (THE NEED ASSESSMENT FOR
ACADEMIC INTERNAL SUPERVISION OF TEACHER IN NONGKHAEM DISTRICT
OFFICE UNDER BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION) อาจารย์ที่ปรึกษา:
ดร.จตุลดิศ คัญทัพ, 136 หน้า.

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์1)เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และ
ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม
กรุงเทพมหานคร 2 เพื่อเสนอแนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 201 คน โดยใช้ตารางของเครจซ์
และเมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่า $PNI_{modified}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัจจุบันของความต้องการจำเป็นนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการเรียน
การสอน ส่วนด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นนิเทศภายใน
ด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ
ด้านหลักสูตร ด้านการวัดและการประเมินผล ส่วนด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อพิจารณาด้าน
ความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านการ
เรียนการสอน (2) ด้านสื่อการสอน (3) ด้านการวัดและการประเมินผล (4) ด้านหลักสูตร

2) แนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม
กรุงเทพมหานคร พบว่า (1) ด้านหลักสูตรมีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 7 ด้าน (2) ด้านการเรียนการสอน
มีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 4 ด้าน (3) ด้านสื่อการสอนมีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 4 ด้าน
และ (4) ด้านการวัดและประเมินผลมีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 6 ด้าน

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

**6007007 : MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION;
M.E.d. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)**

KEYWORDS : NEEDS, METHOD OF SUPERISION, ACADEMIC MATTER

**NATSAWEE THANTHAISONG: THE NEED ASSESSMENT FOR
ACADEMIC INTERNAL SUPERVISION OF TEACHER IN NONGKHAEM DISTRICT
OFFICE UNDER BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION. THESIS**

ADVISOR: JULADIS KHANTHAP, Ph.D., 136 p.

The objective of this research was to study the current and desirable conditions of the needs for academic internal supervision of teachers in schools under the NongKhaem District Office in Bangkok Metropolitan Administration and the guidelines for internal supervision of education in schools under the NongKhaem District Office in Bangkok Metropolitan Administration. The sample of this study was 201 teachers in schools under the NongKhaem District Office, Bangkok. Using the tables of Krejcie & Morgan. A five-scale rating questionnaire was used as a research instrument with a reliability of 0.95. Data was analyzed by mean, PNImodifird standard deviation.

The results of this study indicated that overall current condition of the needs for academic internal supervision of teachers in schools under the NongKhaem District Office in Bangkok Metropolitan Administration was at a high level. When individual aspects were considered, an aspect with the highest mean was instruction, followed by curriculum, measurement and evaluation. Teaching material had the lowest mean. The needs for improvement were arranged from the highest to the lowest means as follows:1) instruction, 2) teaching material, 3) measurement and evaluation, and 4) crriculum.

The guidelines for internal supervision of education in schools under the NongKhaem District Office in Bangkok Metropolitan Administration the aspects of 1) curriculum had 7 guidelines for internal supervision 2) instruction had 4 guidelines for internal supervision 3) teaching material had 4 guidelines for internal supervision and 4) measurement and evaluation had 6 guidelines for internal supervision.

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 คำถามการวิจัย	4
1.4 กรอบแนวคิด	5
1.5 ขอบเขตด้านเนื้อหา	5
1.6 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	6
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการ	9
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการนิเทศภายใน	43
2.3 การนิเทศภายในสถานศึกษา	47
2.4 องค์ประกอบของการนิเทศภายในด้านวิชาการในสถานศึกษา	57
2.5 บริบทสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร (ข้อมูลสารสนเทศ ปีการศึกษา 2561)	66
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	68

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	
ระเบียบวิธีการวิจัย	73
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	73
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	74
3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	75
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	76
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 4	
ผลการวิจัย	78
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	78
4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	78
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
บทที่ 5	
สรุปผลและข้อเสนอแนะ	95
5.1 สรุปผลการวิจัย	95
5.2 แนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร	98
5.3 อภิปรายผลการวิจัย	100
5.4 แนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร	102
5.5 ข้อเสนอแนะ	104
5.6 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	105
บรรณานุกรม	106

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก	112
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย	
ภาคผนวก ข	116
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ	
ภาคผนวก ค	125
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ	
ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์	
ของแบบสอบถามความต้องการจำเป็นพิเศษภายในของครูใน	
โรงเรียน	
ภาคผนวก ง	129
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	
ประวัติผู้วิจัย	136

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรงานวิจัย	60
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	74
4.1 แสดงจำนวน และร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	79
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร	80
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน	83
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน	86
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและการประเมินผล	88
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยรวม 4 ด้าน	91
4.7 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา แนวทางการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร	92

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1.1 กรอบแนวคิด

5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาคือกระบวนการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อ ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพและความสามารถสูง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังคาดหวังให้คนไทยทุกคนได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา สามารถเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเป็นเป้าหมายของการพัฒนาประเทศสู่ ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติพ.ศ. 2561(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551,น.6)

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551,น.7)

การจัดการศึกษา คือการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความคิด การประพฤติปฏิบัติ โดยคาดหวังคนที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นคง สงบสุข เจริญก้าวหน้าแข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้

คนในสังคมมีความสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพการงานอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ซึ่งการจัดการศึกษามีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ตามอัธยาศัย ย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสม สำหรับกลุ่มเป้าหมายของแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกันไปซึ่งมีหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนที่เข้ามาร่วมในการบริการในด้านการศึกษาให้กับประชาชนทั้งนี้รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย กรุงเทพมหานครเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่ง ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีภูมิลำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 437 โรงเรียน กระจายอยู่ในแต่ละสำนักงานเขต จำนวน 50 สำนักงานเขต ทำหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) และตามแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2563) ฉบับปรับปรุงมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาให้เด็กในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพทั้งองค์ความรู้ มีคุณธรรมและมีทักษะในการดำรงชีวิต โดยสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทสามัญศึกษาของกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานครจัดการศึกษาในระบบอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารการจัดการเรียนรู้เป็นศูนย์กลางเครือข่ายสารสนเทศด้านการศึกษา ส่งเสริมให้โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายในเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (สำนักการศึกษา, 2561, น.11) และได้ตระหนักถึงความสำคัญของเด็กและเยาวชน จึงมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาระบบการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมเด็กและเยาวชนทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ อย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและทันสมัยตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก โดยการเพิ่มทักษะ ด้านภาษา 2 ภาษาให้กับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครเพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถคุณธรรมจริยธรรม มีความพร้อมที่จะก้าวสู่การศึกษาในระดับสูงเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนากรุงเทพมหานครและประเทศชาติ ซึ่งการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายนั้น องค์ประกอบที่สำคัญสิ่งหนึ่งนั่นคือ ครู เพราะครูมีหน้าที่วางแผนและดำเนินการในเรื่องการนำหลักสูตร แผนการสอนและเครื่องมือในรูปแบบต่างๆ มาจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือประมวลประสบการณ์ในตัวผู้เรียนทุกกิจกรรมที่ครูทำให้แก่นักเรียน จึงมีส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งสิ้น (นิตินารถ อินฤดี, 2556, น.3)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวง กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ดังนั้นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะจัดการให้งานเหล่านี้มีประสิทธิภาพ โดยมีงานวิชาการ ถือเป็นหัวใจของการบริหารงาน โรงเรียน เพราะจุดมุ่งหมายของโรงเรียนคือ การจัดการศึกษาให้มี คุณภาพ การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำ หลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการสอน งานวัดและประเมินผล งาน ห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง ดังนั้นสถานศึกษามี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยกระบวนการนิเทศการศึกษาโดยเฉพาะการนิเทศภายในด้าน วิชาการเข้ามาเป็นองค์ประกอบ ซึ่งบุคคลที่ควรได้รับการนิเทศภายในเป็นอันดับแรก คือ ครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 จัดกระบวนการเรียนการสอนถ่ายทอดประสบการณ์ พร้อมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่นักเรียน ปัจจุบันเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารงานวิชาการ ที่ มุ่งเน้นเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาประสิทธิภาพยิ่งขึ้น(สำนักการศึกษา, 2561,น.28) โดยมีการประกัน คุณภาพภายใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 48 กล่าวว่า ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาและเพื่อรับรองคุณภาพภายนอก

เมื่อพิจารณาถึงการนิเทศที่ผ่านมา จะพบว่าเป็นลักษณะของการควบคุม กำกับ และ ตรวจสอบการปฏิบัติ เพื่อให้ได้งานตามที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารได้กำหนดไว้ แต่ในปัจจุบันแนวคิด เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาได้เปลี่ยนไปในลักษณะของการช่วยเหลือติดตาม ให้คำแนะนำ และให้ การสนับสนุน มีการร่วมมือซึ่งกันและกันทั้งฝ่ายผู้นิเทศและผู้รับนิเทศ ซึ่งผู้บริหารต้องติดตามการ นิเทศ และประเมินงาน โดยเฉพาะงานวิชาการ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถพัฒนา คุณภาพนักเรียน ดังนั้น โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร มุ่งพัฒนา

นักเรียนให้มีคุณภาพ ทั้งทางด้านความรู้และคุณธรรม อีกทั้งทางโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ได้ทำการประกันคุณภาพภายในทุกปี ตามมาตรฐานด้านครู ที่ 10 ตัวชี้วัดที่ 10.4 ครูแสวงหาความรู้ วิทยาการและเทคนิคใหม่ๆ นำมาประยุกต์ในการพัฒนาวิชาชีพ มาตรฐานที่ 12 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานผู้บริหาร มาตรฐานที่ 13 ตัวชี้วัดที่ 13.4 ผู้บริหารมีการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ และมาตรฐานที่ 14 ตัวชี้วัดที่ 14.3 โรงเรียนมีการบริหารงาน โดยให้หลักการมีส่วนร่วมและมีการตรวจสอบ ผู้ทำการวิจัย จึงจำเป็นต้องทราบความต้องการ การนิเทศการศึกษาที่แท้จริงจากผู้ปฏิบัติงาน จากความสำคัญและความเป็นมาของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น และจากการได้สัมภาษณ์ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร แล้ว ปัญหาที่พบคือครูขาดความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อาจเนื่องมาจากครูไม่ได้รับการอบรมพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีความสนใจในการเรียนรู้วิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการสอน และการวัดการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เป็นคนรุ่นใหม่ต้องการพัฒนาตนเอง ทำให้ผู้วิจัยจึงทำวิจัยการศึกษา ความต้องการนิเทศทางด้านวิชาการของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เพื่อตรงกับความต้องการนิเทศของครูภายในโรงเรียนเพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาด้านการจัดการศึกษาภายใน โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศภายในด้าน วิชาการของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

1.3 คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัยไว้ดังนี้

1.3.1 ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด

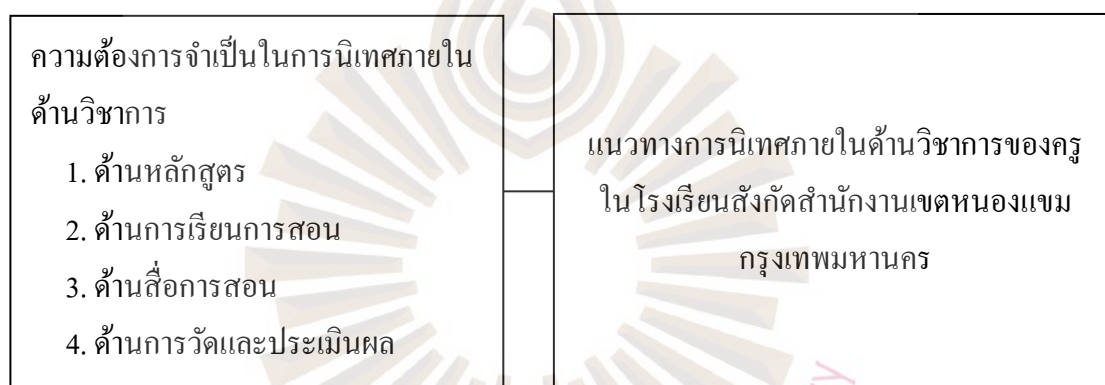

1.3.2 แนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร มีแนวทางใดบ้าง

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรที่ศึกษา

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.5 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในของครูด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน (นิตินารถ อินฤดี, 2556) คือ

- 1.5.1 ด้านหลักสูตร
- 1.5.2 ด้านการเรียนการสอน
- 1.5.3 ด้านสื่อการสอน
- 1.5.4 ด้านการวัดและการประเมินผล

1.6 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งหมด 415 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 201 คน โดยใช้ตารางของ (Kreycie & Morgan, 1970, p.4)

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.7.1 ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

1.7.2 ใช้เป็นแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในด้านวิชาการและการจัดการศึกษาในโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7.5 นำข้อมูลในการพัฒนาการจัดการศึกษา และการนิเทศภายในด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อส่งผลให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร มีมาตรฐานที่ดี

1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ

ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่ในการวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) โรงเรียนวัดอุดมรังสี โรงเรียนประชารุ่ง โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล โรงเรียนมนต์จรัสสิงห์ โรงเรียนบ้านขุนประเทศ

การนิเทศภายใน หมายถึง การกระตุ้น ช่วยเหลือ สนับสนุน หรือชี้แนะแนวทางต่อ กิจกรรมของครูในการปรับปรุงกิจกรรมจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้ผลตามที่คาดหวังไว้ ซึ่ง ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร เป็นต้น

ความต้องการจำเป็น หมายถึง แรงผลักดันที่ทำให้ครูต้องการรับการนิเทศ ให้สามารถ ปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้ครูมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง ตลอดเวลาโดยผู้บริหารของโรงเรียน กับหัวหน้าฝ่ายวิชาการ รวมถึงผู้มีความสามารถด้านการสอน จะเป็นผู้ชี้นำไปสู่การแก้ไขข้อบกพร่อง

สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพความเป็นจริงหรือสภาพที่เกิดขึ้นจริงต่อการนิเทศ ภายในด้านวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

สภาพพึงประสงค์ หมายถึง ความปรารถนาหรือความมุ่งหวังของข้าราชการครูที่มีต่อ การนิเทศภายในด้านวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ด้านหลักสูตร หมายถึง แบบแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการ ที่จะ พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของ ตนรวมถึงระดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ ไปสู่การปฏิบัติได้ประสบการณ์สำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข

ด้านการเรียนการสอน หมายถึง การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาด้วยวิธีการหลากหลายที่ครู นำมาใช้เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ พฤติกรรม ทักษะ คุณค่า หรือความพึงใจ ที่เป็นสิ่งแปลกใหม่หรือ ปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่ การเรียนรู้อาจมีการยึดเป้าหมายและอาจมีการจูงใจเป็นตัวช่วย การเรียนรู้ อาจก่อให้เกิดความตระหนกอย่างมีสำนึกหรือไม่มีสำนึกก็ได้

ด้านสื่อการสอน หมายถึง เครื่องมือในการเรียนรู้ที่เป็นตัวกลางที่ใช้ส่งผ่านความรู้และ ประสบการณ์การเรียนรู้จากครูสู่ ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากขึ้น นอกจากนี้สื่อการเรียนการสอนในปัจจุบันยังได้รับการพัฒนาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ ด้วยตนเอง

ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบและตัดสินผลการเรียนอย่าง ต่อเนื่องจนถึงสิ้นสุดการสอนแต่ละหน่วยและจบการศึกษา การนำผลไปเป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและเกณฑ์ที่กำหนดไว้

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการนิเทศภายใน
- 2.3 การนิเทศภายในสถานศึกษา
- 2.4 องค์ประกอบของการนิเทศภายในด้านวิชาการ
- 2.5 บริบทของสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับงานวิชาการ

2.1.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

นภาดา ผูกสุวรรณ (2553,น.17) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีพัฒนาการเรียนการสอนในด้านต่างๆให้ได้ผลดี บรรลุวัตถุประสงค์

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553,น.30) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จิรศักดิ์ มั่นคงวัฒนะ (2555,น.24) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา หรือ โรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ดี และมีประสิทธิภาพที่สุดเพราะเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาทุกแห่ง คือ การให้ความรู้ทางด้านวิชาการแก่ผู้เรียน

สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นงานเกี่ยวกับการพัฒนาด้านการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริหารในด้านการเรียนรู้ รวมถึงงานเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

2.1.2 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553,น.30) ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาไว้ 12 ด้าน ตามกระบวนการการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุม 4 ด้านคือ

- 1) ด้านหลักสูตร
- 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 3) ด้านการวัด ประเมินผลและการรับเข้าศึกษาต่อ
- 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ (ICT)

ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2553,น.4) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ได้แก่

- 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 2) การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสื่อการเรียนการสอนและนิเทศการสอน
- 4) การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

2.1.3 การบริหารงานวิชาการ

2.1.3.1 หลักการและแนวคิด

(1) ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตาม กรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม อย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมประเมินผลได้

(2) มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

(3) มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้

(4) มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

(5) มุ่งส่งเสริมให้มีกรร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.1.3.2 ขอบข่ายและภารกิจงานบริหารงานวิชาการมีทั้งหมด 17 ด้านตามที่กำหนดในกฎกระทรวงศึกษาธิการ (2561,น.7)

(1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

(2) การวางแผนงานด้านวิชาการ

(3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

(4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

(5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

(6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

(7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

(8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

(9) การนิเทศการศึกษา

(10) การแนะแนว

- การศึกษา
- (11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
  - (12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
  - (13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ องค์กรอื่น
  - (14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
  - (15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา
  - (16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
  - (17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.1.3.3 การบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา สถานศึกษาดำเนินการได้ทุกราชการตามภาระงานที่กฎกระทรวงศึกษาธิการ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2.1.3.4 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการภาระงานด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้แก่

- (1) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (3) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

2.1.4 ขอบข่ายการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.1.4.1 วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้

2.1.4.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ

2.1.4.3. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.1.4.4 จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชา หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนประเมินผลและปรับปรุง

2.1.4.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

2.1.5 การวางแผนงานด้านวิชาการ

2.1.5.1 วางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2.1.5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.6 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2.1.6.1 จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา

2.1.6.2 จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการเรียนรู้อะไรก็ได้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคุณภาพ การเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.6.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้

2.1.6.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุดห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

2.1.6.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.1.6.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

2.1.7 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

2.1.7.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย

(1) จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับโรงเรียนอื่น

(2) จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(3) จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

(4) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ่งมากขึ้น สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก

(5) เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก

2.1.7.2 สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา

2.1.7.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.7.4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

2.1.8 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1.8.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.1.8.2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา

2.1.8.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้
ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

2.1.8.4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้
สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุก
วิชา

2.1.8.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม
สื่อการเรียนและ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้
การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อ
การเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

2.1.8.6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ที่มีการประสานความ
ร่วมมือ กับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.1.9 การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนบทบาทและหน้าที่ ของสถานศึกษา

2.1.9.1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตร
สถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

2.1.9.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและ
ประเมินผลของสถานศึกษา

2.1.9.3 วัดผล ประเมินผล เทียบ โอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผล
การเรียน

2.1.9.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริม
กรณีที่มีผู้เรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2.1.9.5 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

2.1.9.6 จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผล
การเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

2.1.9.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ ราย
ปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.9.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้ง
คณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา

ทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

2.1.10 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

2.1.10.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

2.1.10.2 พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้ แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

2.1.10.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

2.1.10.4 รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา

2.1.11 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

2.1.11.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง กับการจัดกระบวนการเรียนรู้

2.1.11.2 จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการ เรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุด เคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑน์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์ วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมชาติ เป็นต้น

จิริฐพร จินสายใจ (2557,น.20) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลคือการที่ครูทุกคนที่ เกี่ยวข้องกับนักเรียนจะต้องทำความรู้จักกับนักเรียนที่ตนเองรับผิดชอบในทุกๆด้าน โดยการศึกษา ข้อของเด็กจากหลายที่เช่นระเบียบสะสม แบบเยี่ยมบ้าน แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

2.1.12 การนิเทศการศึกษา

2.1.12.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่า เป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน ที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพการนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารเพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

2.1.12.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ

2.1.12.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.13 การแนะแนว

2.1.13.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.13.2 จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

2.1.13.3 สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.13.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถ บูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

2.1.13.5 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว

2.1.13.6 ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีระบบ

2.1.13.7 ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน

2.1.13.8 ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐ และเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

2.1.13.9 เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.14 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

2.1.14.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน

2.1.14.2 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

2.1.14.3 จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

2.1.14.4 ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนิน โครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม และวงจรพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDC

2.1.14.5 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

2.1.14.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

2.1.14.7 จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

2.1.15 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2.1.15.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น

2.1.15.2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน

2.1.15.3 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

2.1.15.4 พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

2.1.16 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

2.1.16.1 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2.1.16.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

2.1.16.3 ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ

2.1.16.4 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

2.1.17 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2.1.17.1 ประชาสัมพันธ์สร้าง ความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.17.2 จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับ บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

2.1.17.3 ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2.1.17.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

2.1.17.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

2.1.17.6 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.18 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

2.1.18.1 ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

2.1.18.2 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้ และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

2.1.18.3 ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง

2.1.18.4 นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ไปสู่การปฏิบัติ

2.1.18.5 ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

2.1.19 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

2.1.19.1 ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอน

2.1.19.2 จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่าน ประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

2.1.19.3 ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

2.1.20 การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.1.20.1 จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.20.2 พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการ เรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อ เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2.1.20.3 พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการ พัฒนาสื่อและเทคน โลยีทางการศึกษา ที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2.1.20.4 พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของ สถานศึกษาและชุมชน

2.1.20.5 นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการ จัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ภาววิชา ธาราศรีสุทธี (2550,น.3) กล่าวว่า การบริหารงานมีขอบข่ายที่ครอบคลุมใน 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียน การสอนด้าน การวัดและประเมินผล ด้านห้องสมุดและด้านการนิเทศภายใน การจัดการศึกษาทุกระดับงานด้านวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป้าหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่ การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ ซึ่งงานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของสถานศึกษา โดยจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต คือ “นักเรียน” ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานวิชาการ เป็นงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมาย ของการศึกษา เช่น การจัดการเรียนการสอน การจัดทำตารางสอน การนิเทศการสอน รวมถึงการใช้ นวัตกรรมและสื่อในการสอน การวัดผลประเมินผลการเรียน เป็นต้น สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ขอบข่ายภารกิจงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา ประกอบด้วย งานด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การ จัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการวางแผน ทางด้านวิชาการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้นักเรียนมีประสบการณ์สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมี ความสุขและประพฤติดนเป็นพลเมืองดี

จากที่กล่าวมา พอสรุปขอบข่ายของงานวิชาการ จากการประมวลขอบเขตหลักที่สำคัญ ของผู้บริหารต้องดำเนินการนิเทศออกเป็นด้านต่าง ๆ คือด้านหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล มีรายละเอียดของแต่ละงาน ดังนี้

2.1.21 ด้านหลักสูตร

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 12 และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีมติเห็นชอบให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกชั้นเรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น.53) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูอาจารย์ที่ได้ร่วมมือกันทำงานต่างๆ และร่วมมือกันในการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับของบริบททางสังคม ทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553, น.41) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษา เพื่อเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนให้ดี โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

Good (1973, p.79) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรนั้นเกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับสถานศึกษาและบริบท จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีการสอนรวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่า การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึง การแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสในการเรียนขึ้นใหม่

2.1.22 การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศในการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา โดยกำหนด จุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระดับโลกและได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ ท้องถิ่น และสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น จากการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะเวลา 6 ปี ที่ผ่านมามีจุดเน้นของการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21

กระทรวงศึกษาธิการจึงมีการทบทวน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้เกิดความชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อใช้เป็นทิศทางในการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนในแต่ละระดับนอกจากนั้น ได้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปีไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเปิดโอกาสให้สถานศึกษาเพิ่มเติมเวลาเรียนได้ ตามความพร้อมและจุดเน้น อีกทั้งได้ปรับกระบวนการวัดและประเมินผลผู้เรียน เกณฑ์การจบ การศึกษา แต่ละระดับและเอกสารแสดงหลักฐานทางการศึกษาให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และมีความชัดเจนต่อการนำไปปฏิบัติด้วยวิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้ เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม จิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและ เป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและ การศึกษาตลอดชีวิตโดย มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.22.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมาย และมาตรฐานการ เรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและ คุณธรรมบน พื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล

2.1.22.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาส ได้รับการศึกษาอย่าง เสมอภาค และมีคุณภาพ

2.1.22.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.22.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการ เรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้

2.1.22.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.22.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบและ ตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็น คนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

(1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและ ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

(2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

(3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

(4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนา ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการดังนี้

(1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและ ส่งสาร มีวัฒนธรรม ในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของ ตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและ สังคม ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม ในการใช้ ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม

(2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

(3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจ ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

(4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น

(5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคมในด้าน การเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.23 การประเมินหลักสูตร

องค์ความรู้ของศาสตร์แต่ละสาขาได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการของโลก ประกอบด้วยความคาดหวังในมาตรฐานการศึกษาจากสังคมเพิ่มสูงขึ้นทุกขณะรวมทั้งบทบาทของการมีส่วนร่วมและการตรวจสอบของส่วนต่าง ๆ กำลังทวีความเข้มข้น ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินหลักสูตรต้องเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพ ในการติดตามคุณค่าของหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 1 ครั้ง ทุกกรอบของการใช้หลักสูตรเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้หลักสูตรมีความทันสมัย ทันการเปลี่ยนแปลง

ทางวิชาการของโลกสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ในขณะที่เดียวกันการประเมินหลักสูตรจะต้องให้สารสนเทศที่สามารถรองรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรทั้งจากผู้ประเมินภายในและภายนอกการประเมินหลักสูตรในยุคปฏิรูปการศึกษานี้จึงควรให้รูปแบบผสมผสาน เมื่อทำการประเมินแล้วสามารถให้สารสนเทศที่ตอบคำถามถึงการบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการบรรลุมาตรฐานของหลักสูตรและตอบสนองความต้องการตัดสินใจของฝ่ายต่าง ๆ ทั้งระดับผู้บริหารหลักสูตรผู้ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานจากภายในและภายนอกองค์กรวิชาชีพ และสังคม

2.1.24 การประเมินหลักสูตรมีความสำคัญ ดังนี้

2.1.24.1 ช่วยให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อการพัฒนาหลักสูตร การตรวจสอบความพร้อมของหลักสูตร และทรัพยากรในการดำเนินการใช้หลักสูตร

2.1.24.2 ช่วยให้เห็นความก้าวหน้า ปัญหาและอุปสรรคในระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตรซึ่งจะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงการบริหารหลักสูตรหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขแผนหรือวิธีการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.1.24.3 ช่วยให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร จุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตรซึ่งจะนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจและวินิจฉัยว่าจะปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรอย่างไรให้มีความเหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มของการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

2.1.24.4 ช่วยให้ได้สารสนเทศที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร คุ่มค่ากับการลงทุนหรือไม่ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการใช้หลักสูตรต่อไป ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกหลักสูตร

2.1.24.5 ช่วยให้เกิดการเสริมแรง สร้างพลังใจให้กับผู้บริหารหลักสูตร ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรเมื่อทราบสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร จุดเด่น หรือจุดด้อยของหลักสูตรโดยจะมุ่งมั่นปรับปรุง และพัฒนาการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐานสูงขึ้นซึ่งจะเกิดคุณค่าและประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน หรือสถานศึกษา

2.1.25 ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

ในการประเมินหลักสูตร มีผู้เกี่ยวข้องหลายระดับทั้งผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ประเมินหรือคณะกรรมการประเมินหลักสูตร ครู อาจารย์ผู้สอน ซึ่งจะมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ดังนี้

2.1.25.1 ผู้บริหารระดับนโยบาย ควรมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรในลักษณะของการส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรและใช้หลักสูตรได้มีการประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นผู้ใช้สารสนเทศจากการประเมินหลักสูตรเพื่อการตัดสินใจในเชิงนโยบายเกี่ยวกับหลักสูตร

2.1.25.2 ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาควรมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยสนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินหลักสูตรและนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ประโยชน์ นิเทศติดตามผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินหลักสูตรได้และใช้ประโยชน์จากผลการประเมินได้อย่างคุ้มค่า สังเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาหรือประเมินผลหลักสูตรของสถานศึกษาโดยภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายในการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนของสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.25.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยสนับสนุนให้มีการประเมินหลักสูตรและใช้ผลการประเมินหลักสูตรเพื่อปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรและการประเมินหลักสูตรแนวคิด กระบวนการและการใช้ผลการประเมิน จัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประเมินตนเองในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการประเมิน จัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา เป็นผู้ใช้ผลการประเมินหลักสูตรเพื่อตัดสินใจในเชิงการบริหารเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งรายงานผลการประเมินหลักสูตรต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ทราบผลการใช้หลักสูตรและนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.25.4 คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ควรมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยให้ความร่วมมือและสนับสนุนคณะกรรมการประเมินหลักสูตรให้สามารถดำเนินการประเมินเป็นไปตามแผนหรือโครงการประเมินหลักสูตร และเป็นผู้ใช้สารสนเทศจากการ

ประเมินเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียน การสอนในส่วนที่เกี่ยวข้อง

2.1.25.5 ผู้ประเมินหรือคณะกรรมการประเมินหลักสูตร ควรมีบทบาท เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้มีความเข้าใจและมีทักษะใน การประเมินหลักสูตร จัดทำแผนหรือโครงการประเมินหลักสูตร พัฒนาเครื่องมือการประเมิน ดำเนินการประเมินให้เป็นไปตามโครงการประเมินหลักสูตร จัดทำรายงานผลการประเมินหลักสูตร และนำเสนอผลการประเมินต่อผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร ปฏิบัติการประเมินให้เป็นไปตามหลักการทางวิชาการและจรรยาบรรณในการประเมิน

2.1.25.6 ครูอาจารย์ผู้สอนควรมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร โดยร่วมศึกษาเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจในการประเมินหลักสูตร ให้ความ ร่วมมือในการประเมินหลักสูตร โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ตามสภาพความเป็นจริง เพื่อให้ผลการประเมินมีความตรงและเชื่อถือได้ การประเมินหลักสูตรเป็น กระบวนการที่จะช่วยให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง ได้ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร ทั้งก่อนเริ่มพัฒนาหลักสูตร ก่อนการใช้ หลักสูตรโดยจัดปัจจัยหรือทรัพยากรให้มีความพร้อมหรือความพอเพียง ระหว่างการใช้หลักสูตร โดยปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น และหลังการใช้หลักสูตรครบวงจรแล้วการประเมินจะช่วยให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ ผลของหลักสูตร จุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตรซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง ตัดสินใจปรับปรุง พัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอย่างมีเหตุผลด้วยความรอบคอบและเป็น ประโยชน์ต่อผู้เรียน ผู้ปกครองและสังคม ในการประเมินหลักสูตรจะต้องออกแบบ วางแผนและ ดำเนินการประเมินอย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม และมีความน่าเชื่อถือใน สารสนเทศจากผลการประเมิน ซึ่งกว่าจะได้สารสนเทศมาจะต้องลงทุนทั้งกำลังสมอง สติปัญญา กำลังใจ เวลาและงบประมาณ ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร จึงควรให้การส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการประเมินหลักสูตรและนำสารสนเทศจากการประเมินมาใช้ประกอบการ ตัดสินใจเพื่อการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา และผู้เรียนผู้ปกครองและสังคมให้มากที่สุด

สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรให้เป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์และชุมชนต้องให้ความร่วมมือกัน เพื่อที่จะปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมแก่บริบทของสถานศึกษา

2.1.26 ด้านการเรียนการสอน

2.1.26.1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การเรียนการสอน

เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในกระบวนการใช้หลักสูตร เพราะเป็น กิจกรรมที่ใกล้ชิดกับเด็กและเด็กได้ปฏิบัติมากที่สุด การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูและเด็กทำร่วมกัน กระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งแห่งการปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสามารถดำเนินชีวิตและพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น

Bloom (1956,p.18) กล่าวว่า การเรียนรู้ในแต่ละครั้ง จะต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นครบ 3 ประการ จึงจะเรียกว่าเป็นการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ การเปลี่ยนแปลงนั้นจะประกอบด้วย (1)การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ซึ่งจะเกิดขึ้นในสมอง (2)การเปลี่ยนแปลง ทางด้านอารมณ์หรือความรู้สึก เป็นการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ (3)การเปลี่ยนแปลงทางด้าน ร่างกาย เพื่อทำให้เกิดทักษะและความชำนาญ สรุปได้ว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อ ป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมต่อการเรียนและอำนวยความสะดวก

2.1.26.2 บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะกิจกรรมที่ใกล้ชิดกับนักเรียน และนักเรียนได้ปฏิบัติมากที่สุด กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่ครูผู้สอนและนักเรียนต้องทำร่วมกัน Smith and Ragan (1999,p.32) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผลการเรียนรู้ประเภทใดก็ได้ ที่นิยมใช้อย่างแพร่หลาย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ (Introduction) ขั้นสอน (Body) ขั้นสรุป (Conclusion) และขั้นประเมินผล (Assessment)

(1) ขั้นนำ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ ซึ่งเก็บไว้ในความจำระยะยาวนำกลับมาสู่ความจำทำงานเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่ เหตุการณ์การเรียนการสอนในขั้นนี้ ประกอบด้วย

(1.1) การสร้างความสนใจ ทำได้โดยการตั้งคำถามที่ดึงความอยากรู้อยากเห็นของผู้เรียน ในเรื่องที่คุณเรียนสนใจหรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ใกล้ตัว ผู้สอนอาจใช้การสาธิต การนำเสนอภาพเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียน

(1.2) การบอกจุดประสงค์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ ว่าพฤติกรรมหรือการกระทำอย่างใดที่แสดงผลการเรียนรู้ของตนหรือเป็นสิ่งที่ผู้สอนคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ

(1.3) การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงการเรียนรู้ที่มีมาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น ซึ่งทำได้โดยการพูดคุย สนทนา การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

(2) ขั้นสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียน ได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้สิ่งใหม่นำออกมาใช้สร้างความรู้ ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ เหตุการณ์การเรียนการสอนในขั้นนี้ประกอบด้วย

(2.1) การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีเช่น การสาธิต การนำเสนอตัวอย่าง การบอกเล่าโดยตรง การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบในการนำเสนอความรู้ อาจใช้วิธีอุปนัยหรือวิธีนิรนัย ถ้าเป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรมควรใช้วิธีอุปนัย โดยให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายแล้วสรุปความหมายของสิ่งนั้นด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรมควรใช้วิธีนิรนัย และอาจนำเสนอด้วยภาพหรือแผนภูมิ

(2.2) การนำเสนอและชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถ้าเป็นเรื่องใหม่ที่คุณเรียนไม่เคยรู้มาก่อนก็จำเป็นต้องบอกโดยตรง ถ้าเป็นเรื่องที่คุณเรียนสามารถค้นพบได้ด้วยหลักเหตุผล ผู้สอนก็อาจนำเสนอความรู้โดยวิธีให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ นอกจากนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนต้องการการชี้แนะจากผู้สอนมากและบางคนก็ไม่ต้องการการชี้แนะ ดังนั้นผู้สอนจึงควรใช้วิจารณญาณในการดำเนินการ

(2.3) การให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝนจากแบบฝึกหัดหรือตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

(2.4) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ข้อมูลป้อนกลับที่ให้กับผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายแบ่งได้ 2 ประการ คือ ประการแรกมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายประการสุดท้ายเพื่อให้สารสนเทศเกี่ยวกับผลการปฏิบัติของผู้เรียนว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร ช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และชี้ให้เห็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไข

(3) ขั้นสรุป จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้สรุป และทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อย่างไร จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร เหตุการณ์การเรียนการสอนในขั้นนี้ประกอบด้วย

(3.1) การรวบรวมและสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เทคนิควิธีที่จะช่วยในการสรุปความรู้ที่นิยามใช้กัน ได้แก่ การใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizer) คือแบบของการสื่อสารเพื่อให้นำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ให้มีความเข้าใจง่าย กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลดิบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำการจัดกระทำข้อมูลโดยอาศัยทักษะการคิด เช่น การสังเกตเปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การวิเคราะห์ การสร้างแบบแผนจากนั้นจึงมีการเลือกผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ ผังกราฟิกที่นิยมใช้มีหลายรูปแบบ เช่น

(3.1.1) แผนผังใยแมงมุม (Web) เหมาะสำหรับการคิดแบบโยงความสัมพันธ์ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดที่เกี่ยวข้องซึ่งแยกย่อยออกไปได้มากมาย ก่อนที่จะนำมาจัดกลุ่มหรือจัดประเภทของความคิด ใช้สำหรับการนำเสนอความคิดที่เกิดจากการระดมสมอง

(3.1.2) แผนผังความคิด (Mind Map) เหมาะสำหรับการสรุปความคิดรวบยอดที่สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เป็นโครงสร้างทางความคิดที่ประกอบด้วยความคิดหลักเป็นศูนย์กลางซึ่งประกอบด้วยความคิดรอง และความคิดย่อยที่แตกแขนงจากความคิดรองออกไป ซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์กันเป็นเครือข่าย เช่น แผนผังของอาหารหลัก 5 หมู่ ซึ่งแต่ละหมู่ยังประกอบด้วยอาหารชนิดต่าง ๆ อีกหลายชนิด

(3.1.3) แผนผังแสดงการคิดแบบวงจร (Circle)

เหมาะสำหรับการนำเสนอข้อมูลที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องเป็นวงจร เช่น วงจรการเกิดฝน วงจรชีวิตของยูง เป็นต้นยังมีรูปแบบของผังกราฟิกอีกหลายรูปแบบที่ผู้สนใจสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูลและจุดประสงค์ในการนำเสนอ

(3.2) การส่งเสริมให้นักเรียนจดจำความรู้และถ่ายโอนความรู้ โดยให้นักเรียนนำความรู้ไปใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่แตกต่างไปจากแบบฝึกหัด

(4) ชั้นประเมินผล จุดมุ่งหมายในขั้นนี้เพื่อให้ผู้สอนรู้ว่าผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ และเป็นข้อมูลในการจัดการเรียนการสอนเพื่อซ่อมเสริมหรือดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

2.1.26.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนครูซึ่งเป็นบุคลากรหลักและมีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารจึงต้องสนับสนุนให้ครูทำความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับหลักการสำคัญ เพราะจะช่วยให้การปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ เมื่อแนวคิดเปลี่ยน การกระทำย่อมเปลี่ยนตามไปด้วย และนอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีบทบาทที่สำคัญ คือ

- (1) สนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ให้กับครู
- (2) สนับสนุนด้านการนิเทศการเรียนการสอน
- (3) กำกับติดตามประเมินผล

2.1.26.4 บทบาทของผู้บริหารที่เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

การพัฒนาหลักสูตร

ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรที่ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน และเป็นหลักสูตรบูรณาการ แม้ว่าหลักสูตรยังคงแบ่งเป็นรายวิชา หรือกลุ่มวิชา มีตารางเรียนเป็นกรอบควบคุมเวลาค่อนข้างเคร่งครัด ไม่ยืดหยุ่น แต่ในอนาคตโรงเรียนจะมีอิสระใน

การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการวางแผนเปลี่ยนแปลงและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรของท้องถิ่นให้ได้ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนจะได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรมหลากหลาย ซึ่งครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกเป็นผู้จัดให้ ดังนั้นการสะท้อนองค์ความรู้ ความคิด ความรู้สึกจากการที่ได้ปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนจะมีลักษณะหลากหลายและเป็นองค์ความรู้รวมจากหลายวิชา หลักสูตรบูรณาการจึงเป็นหลักสูตรที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการแหล่งการเรียนรู้

เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ตามความสนใจ แหล่งการเรียนรู้เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์เรือนเพาะชำ สวนหย่อม ห้องจริยศึกษา ห้องวิทยาศาสตร์ห้องพลศึกษา ห้องพยาบาล ห้องครัว เป็นต้น แหล่งการเรียนรู้ที่กล่าวมานี้มีอยู่ในสถานศึกษาตามปกติอยู่แล้ว หากผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้เหล่านี้ให้เป็นระบบ วางแผนการใช้แหล่งการเรียนรู้ จัดตั้งบุคลากรรับผิดชอบดูแล มีการควบคุมกำกับและติดตามประเมินผลการใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งแสวงหาแหล่งการเรียนรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และความต้องการของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ จะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและให้การสนับสนุนเรื่องวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะมีปัญหาในการวิจัยมากมายที่ให้คุณได้ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ๆเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตามควรปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการวิจัยว่า การวิจัยไม่ใช่เรื่องยาก ไม่จำเป็นต้องใช้สถิติขั้นสูงที่ยุ่งยากซับซ้อนก็สามารถทำได้

การจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้

ผู้บริหารต้องจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ให้พร้อมสำหรับบริการแก่ครูผู้สอน จัดระบบการผลิต การยืม การเก็บรักษา การซ่อมแซมให้ทันสมัย รวมทั้งควรสำรวจความต้องการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ สำหรับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวางแผนดำเนินงานต่อไป

การจัดสรรงบประมาณสนับสนุน

งบประมาณถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณ สำหรับจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ปรับปรุงแหล่งการเรียนรู้ให้พร้อมสำหรับบริการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่เสื่อมและพัฒนาคณากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรบูรณาการ การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

การเผยแพร่ผลงาน

การเผยแพร่ผลงานการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นภารกิจของผู้บริหารที่จะช่วยจูงใจให้ครูกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง การเผยแพร่ผลงาน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ ผลงานทางวารสารของโรงเรียน การประชุมกลุ่มโรงเรียน การประชุมผู้ปกครอง การจัดสัมนาการสอน การสัมมนาทางวิชาการ การจัดห้องเรียนที่เป็นตัวอย่าง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเขียนบทความทางวิชาการเผยแพร่การใช้โรงเรียนเป็นฐานของการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น

2.1.26.5 บทบาทในการสนับสนุนการนิเทศการจัดการเรียนการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการนิเทศเพื่อพัฒนาครูให้ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

- (1) การปรึกษาหารือและสร้างความตระหนักในความสำคัญของการนิเทศการเรียนการสอน
- (2) การวางแผนนิเทศการเรียนการสอน
- (3) การดำเนินการนิเทศการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมการจัดปฐมนิเทศครูใหม่ บริการด้านการเรียนการสอน การสาธิตการสอนกิจกรรมกลุ่มของโรงเรียน การสังเกตการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน และกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียนเป็นต้น
- (4) การวัดและประเมินผลการนิเทศการเรียนการสอน

2.1.26.6 บทบาทในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการกำกับ ติดตาม และวัดประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครู วิธีการกำกับติดตาม และประเมินผล จะดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

- (1) ตระหนักในความสำคัญของการกำกับ ติดตามและวัดประเมินผล
- (2) วางแผนกำกับ ติดตาม และวัดประเมินผล
- (3) ดำเนินการกำกับ ติดตาม และวัดประเมินผล
- (4) สรุปผลของการประเมิน

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสนใจ เพราะการเรียนการสอนจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้นั้น ต้องอาศัยกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเป็นสำคัญ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ คอยกระตุ้นให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและจัดกิจกรรมให้เหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน

2.1.27 ด้านสื่อการเรียนการสอน

หลักการและขั้นตอนการใช้และการประเมินสื่อการเรียนการสอน

2.1.27.1 หลักการเลือกสื่อการสอน

ของผู้เรียน

- (1) สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน
- (2) เลือกสื่อที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย
- (3) เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และ ประสบการณ์
- (4) สื่อนั้นควรมีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
- (5) ต้องเป็นสื่อที่มีคุณภาพเทคนิคการผลิตที่
- (6) มีราคาไม่แพงจนเกินไป

2.1.27.2 หลักการใช้สื่อการสอน

- (1) เตรียมตัวผู้สอน
- (2) เตรียมจัดสภาพแวดล้อม
- (3) เตรียมตัวผู้เรียน
- (4) การใช้สื่อให้เหมาะกับขั้นตอนและวิธีการ
- (5) การติดตามผล

2.1.27.3 ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน

เนื้อหาที่กำลังจะเรียน

- (1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังจะเรียน
- (2) ชี้นำดำเนินการสอนหรือประกอบกิจกรรมการเรียน เป็นขั้นที่จะให้ความรู้ เนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนควรเลือกสื่อให้ตรงกับเนื้อหาและวิธีการสอน
- (3) ชี้นำวิเคราะห์และฝึกปฏิบัติ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ตรงแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองนำความรู้ที่เรียนมาแล้วไปใช้แก้ปัญหาในขั้นฝึกหัดโดยการลงมือฝึกปฏิบัติ เช่น สมุด แบบฝึกหัด เป็นต้น

(4) ขั้นสรุปบทเรียน เป็นการย้ำเนื้อหาบทเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้อง และตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ขั้นสรุปควรใช้เวลาเพียงสั้นๆ สื่อที่สรุปจึงควรครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทั้งหมด เช่น แผนภูมิ แผ่นใส เป็นต้น

(5) ขั้นประเมินผู้เรียน เป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนไปถูกต้องมากน้อยเพียงใด และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ สื่อในขั้นการประเมินนี้มักจะเป็นการถามจากเนื้อหาบทเรียนโดยอาจมีภาพประกอบด้วยก็ได้

2.1.27.4 การประเมินผลการใช้สื่อการสอน

(1) ประเมินการวางแผนการใช้สื่อ เพื่อดูว่าสิ่งต่างๆ ที่วางไว้สามารถดำเนินไป ตามแผนหรือไม่ หรือเป็นไปเพียงตามหลักการทฤษฎีแต่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง จึงต้องเก็บรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อการแก้ไขปรับปรุงในการวางแผนครั้งต่อไป

(2) ประเมินกระบวนการการใช้สื่อ เพื่อดูว่าการใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนประสบปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรบ้าง มีสาเหตุมาจากอะไรและมีการเตรียมการป้องกันไว้หรือไม่

(3) ประเมินผลที่ได้จากการใช้สื่อ เมื่อเรียนแล้วผู้เรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้หรือไม่ และผลที่ได้นั้นเป็นไปตามเกณฑ์หรือต่ำกว่าเกณฑ์

2.1.27.5 การวัดและการประเมินสื่อการเรียนการสอน

การประเมินผลสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การนำผลจากการวัดผลสื่อการเรียนการสอนมาตีความหมาย (Interpretation) และตัดสินคุณค่า (Value Judgement) เพื่อที่จะรู้ว่าสื่อชิ้นนั้นทำหน้าที่ตามที่วัตถุประสงค์กำหนดไว้ได้แค่ไหน มีคุณภาพดีหรือไม่ดีเพียงใด มีลักษณะถูกต้องตรงตามที่ต้องการหรือไม่

การวัดผลสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์อย่างมีกฎเกณฑ์ให้กับสื่อการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล สื่อการเรียนการสอนมีหลายรูปแบบ ผู้กระทำการวัดและประเมินผลอาจเลือกใช้ตามความเหมาะสม ที่นิยมกันมากได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นต้น

ในการจัดทำกรเลือกใช้ และประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เนื้อหาที่มีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่ายและน่าสนใจ

2.1.28 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

การใช้แหล่งเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ อันจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์และเกิดกระบวนการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่จะสร้างนักเรียนที่มีคุณภาพในขณะเดียวกันตามจุดเน้นของการพัฒนาการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะโรงเรียนจำเป็นต้องมีการจัดแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียนให้เรียนได้เต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องและเหมาะสม กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาไว้ดังนี้

- 1) สำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง
- 2) จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับการจัดการศึกษาให้เพียงพอและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้
- 3) จัดทำเอกสารรวบรวมเผยแพร่แก่ครูสถานศึกษาอื่นบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในบริเวณใกล้เคียง
- 4) จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนให้เชื่อมต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้หรือมุมหนังสือในห้องเรียน

5) จัดระบบแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา ของตนเอง เช่น จัดทำแผนที่เส้นทางระบบเครือข่ายเชื่อมโยงห้องสมุดประชาชนห้องสมุด สถาบันการศึกษาพิพิธภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

6) จัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษาในการจัดตั้งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกันวางแผนการใช้ร่วมกัน

7) ประสานความร่วมมือวางแผนกับสถานศึกษาอื่นบุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานที่จัดการศึกษาโดยส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่แต่ละแห่งมีเพื่อใช้ประโยชน์ให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

8) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

แหล่งข้อมูลข่าวสารความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการได้คิดเองปฏิบัติเองและสร้างความรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยและต่อเนื่องจนเกิดกระบวนการเรียนรู้และสุดท้ายก็จะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

1) เป็นแหล่งที่รวมขององค์ความรู้อันหลากหลายพร้อมที่จะให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้า ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคลและเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) เป็นแหล่งเชื่อมโยงให้สถานศึกษาและชุมชนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันทำให้คนในชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแก่บุตรหลานของตน

3) เป็นแหล่งข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขเกิดความสนุกสนานและมี ความสนใจที่จะเรียนรู้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย

4) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการได้คิดเองปฏิบัติเองและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรมและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

5) ทำให้ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังให้รู้และรักท้องถิ่นของตนมองเห็นคุณค่าและตระหนักถึงปัญหาในชุมชนของตนพร้อมที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2.1.29 ประเภทของแหล่งการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้สามารถจำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ 4 ประเภท คือ

- 1) แหล่งการเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ บุคคลทั่วไปที่อยู่ในชุมชนซึ่งสามารถถ่ายทอด องค์ความรู้ให้กับผู้เรียนได้ เช่น ชวนา ชาวสวน ชาวไร่ ช่างฝีมือ พ่อค้า นักธุรกิจ พนักงานบริษัท ข้าราชการ ภูมิปัญญาชน นักกีฬา
- 2) แหล่งการเรียนรู้ประเภทสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นเช่นสถานที่สำคัญ ทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณสถาน สถานที่ราชการ สถาบันทางศาสนา พิพิธภัณฑ์ ตลาดร้านค้า ห้างร้าน บริษัท ธนาคาร โรงมหรสพ โรงงานอุตสาหกรรม ห้างสรรพสินค้า ถนน สะพาน เขื่อน ฝายทดน้ำ สวนสาธารณะ สนามกีฬา สนามบิน
- 3) แหล่งการเรียนรู้ประเภททรัพยากรธรรมชาติ เช่น ภูเขาป่าไม้ พืชดิน หินแร่ ทะเล เกาะ แม่น้ำ ห้วยหนอง คลองบึง น้ำตก ทุ่งนา สัตว์ป่า สัตว์น้ำ
- 4) แหล่งการเรียนรู้ประเภทกิจกรรมทางสังคมประเพณีและความเชื่อ ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน วรรณกรรมท้องถิ่น ศิลปะพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้าน วิถีชีวิตความเป็นอยู่ประจำวัน

2.1.30 แหล่งการเรียนรู้ตามสถานที่ตั้ง

- 1) แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา ได้แก่ ห้องสมุด โรงเรียน ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องอินเทอร์เน็ต ศูนย์
- 2) แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะสวนพฤกษศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์ ศูนย์กีฬา ศูนย์เยาวชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์วัฒนธรรม ศูนย์หัตถกรรม วัด มัสยิด ครอบครัว ชุมชน สถานประกอบการ องค์กรภาครัฐและเอกชน ฯลฯ จากความหมายของแหล่งเรียนรู้ที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าเป็นแหล่งที่รวมขององค์ความรู้ อันหลากหลายพร้อมที่จะให้ผู้เรียนเข้าไปศึกษาค้นคว้าด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ของแต่ละบุคคลและเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เชื่อมโยงให้สถานศึกษาและชุมชนมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขสามารถเกิดการเรียนรู้จากการได้ คิดเองปฏิบัติเองและสร้างความรู้ด้วยตนเอง ปลูกฝังให้รู้และรักท้องถิ่น

ของตนมองเห็นคุณค่าและตระหนักถึงปัญหาในชุมชนของตนพร้อมที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ที่จะช่วยในเรื่องการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สื่อการสอนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการแนะนำ ช่วยเหลือ กำกับติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูสามารถจัดหา ผลิต ใช้ และบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.31 ด้านการวัดและการประเมินผล

ความหมายของการวัดและการประเมินผล

สหชาติ เหล็กชาย (2553,น.73) ได้ให้ความหมายว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง การวัดผลเป็นการปฏิบัติงาน เป็นการสังเกตพฤติกรรมต่อแบบวัดที่ไม่ได้แสดงออกด้วยภาษา หรือ กระทำกิจกรรมที่อาศัยทักษะความคล่องแคล่วทางกายและไม่เน้นการตอบสนองทางภาษา

การวัดและประเมินผล เป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรให้ความสนใจและจัดดำเนินการภายใน โรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักการศึกษาและหน่วยงานได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

รุจิ ภู่อาระ (2551,น.16) ได้ให้ความหมายว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง การพิจารณาคุณลักษณะหรือพฤติกรรมกระทำของผู้เรียน การพิจารณาดังกล่าวนี้ครูสามารถนำมาใช้ตัดสินความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนได้ อันเนื่องมาจากการสอนของครู และเพื่อนำมาใช้พิจารณาขยายผลการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553,น.99) ได้ให้ความหมายว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง การวัด (Measurement) เป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่จะวัดนั้น เช่น การวัดคุณสมบัติทางกายภาพ การวัด เช่น ขนาดของวัตถุ น้ำหนัก ผลที่ได้จากการวัดจะเป็นจำนวนตัวเลข

จุดประสงค์ของการวัดผลนั้นเป็นการตรวจสอบการจัดการสอนของครูและการเรียนของผู้เรียน ในด้านการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ด้านความเข้าใจ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ

การประเมินผล (Evaluation) เป็นการพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำ บางทีขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่างเดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลายๆทาง โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ การสังเกต หรือการทดสอบ ประกอบการพิจารณา การประเมินผลแต่ละครั้งจะต้องประกอบด้วยผลการวัดที่ได้จากกระบวนการต่างๆ เกณฑ์การพิจารณา และการตัดสินใจเป็นการสรุปหรือชี้ขาดผลการเปรียบเทียบผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551,น.10) ได้ให้ความหมายว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน และตัดสินว่าผู้เรียนมีความรู้ ทักษะความสามารถ คุณลักษณะ อันพึงประสงค์อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดในระดับใด สามารถที่จะได้รับการเลื่อนชั้น หรือจบการศึกษาได้หรือไม่ สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่ได้มาตรฐานเพื่อเป็นการตรวจสอบว่านักเรียนได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรของสถานศึกษากำหนดไว้ในระดับใดได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผลโดยปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการนิเทศภายใน

2.2.1 ความหมายของความต้องการของมนุษย์

ตติยา จันทะพรณ (2551,น.6) ความต้องการ หมายถึง ความต้องการจำเป็น “Needs” ต่างกับความต้องการธรรมดา (Wants) ความต้องการจำเป็น เป็นความต้องการของมนุษย์ถ้าขาดหายไปจะทำให้มนุษย์ไม่สามารถพัฒนาตนเองให้เจริญงอกงามให้ถึงที่สุดได้ มนุษย์แต่ละคนมีความ

ความปรารถนาหรือความต้องการที่แตกต่างกันออกไป บุคคลจะแสดงพฤติกรรมของตนตามความต้องการเพื่อตอบสนองความต้องการของตน

เบญจมาศ แก้วกล้า (2554,น.8) ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์ ความปรารถนา ความอยากได้ หรือแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเพื่อที่จะกระตุ้นให้ร่างกายของเราเกิดพฤติกรรมที่นำไปสู่จุดหมายปลายทาง

จากความหมายของความต้องการของมนุษย์ ที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความต้องการ หมายถึง แรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมหรือความประสงค์ของมนุษย์ มนุษย์มีความปรารถนาหรือความต้องการที่แตกต่างกันออกไป บุคคลจะแสดงพฤติกรรมของตนตามความต้องการเพื่อสนองตอบความต้องการของตน

2.2.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์

McClelland (1961,p.32) นักวิชาการท่านนี้มี ความคิดว่า ในที่ทำงานนั้นมีแรงจูงใจหรือความต้องการอยู่ 3 ประการ คือ

2.2.2.1 ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จ (Achievement) หมายถึง พลังผลักดันที่ ต้องการแสดงออกถึงความดีเด่น ความต้องการที่จะทำอะไรให้สำเร็จได้ดีกว่าคนอื่นหรือดีกว่า มาตรฐานทั่วไป ความมุ่งมั่นพยายามต่อสู้ฝ่าฟันเพื่อความสำเร็จ คนที่มีความต้องการแบบนี้ เป็นคนที่ปรารถนาจะทำอะไรให้ได้ดีกว่าคนอื่น เป็นคนที่ถือว่างานเป็นเรื่องที่ทำขาย และเป็นคนที่รับผิดชอบต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวต่อการทำงานของตน

2.2.2.2 ความต้องการที่จะมีอำนาจ (Power) หมายถึง ความต้องการที่จะมีอิทธิพลและเข้าไป ควบคุมกำกับคนอื่นให้กระทำตามที่ตนต้องการ คนพวกนี้ชอบทำตัวเป็นคนคุมเกมส์ ชอบอำนาจ ชอบศักดิ์ศรีมากกว่าที่จะให้ความสำคัญต่อการทำงานที่ดี และชอบทำงานในลักษณะที่แข่งขันกับ คนอื่น

2.2.2.3 ความต้องการที่จะผูกพัน (Affiliation) หมายถึง ความต้องการที่จะให้คนอื่นชอบ และ เป็นมิตรด้วย คนพวกนี้ต้องการบรรยากาศการทำงานแบบต่างฝ่ายต่างเข้าใจและร่วมมือกันทำงาน ทฤษฎีการจูงใจ ERG (Existence-relatedness-growth theory) พัฒนาโดย Alderfer (1972) ซึ่งเน้นการทำให้เกิดความพอใจตามความต้องการของมนุษย์ แต่ไม่คำนึงถึงความ ต้องการว่า

ความต้องการใดจะเกิดขึ้นก่อนหรือหลัง และความต้องการหลาย ๆ อย่างอาจเกิดขึ้น พร้อมกันก็ได้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2550,น.24)

Alderfer (1972,p.27) แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1) ความต้องการในการอยู่รอด (Existence Needs) เป็นความต้องการของบุคคลในระดับต่ำสุดที่ต้องการการตอบสนองทางกาย เช่น ต้องการอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยา รักษาโรค เพื่อให้ ดำรงชีวิตอยู่ได้ ผู้บริหารจึงควรตอบสนองความต้องการของบุคคลด้วยการให้ค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เช่น เงิน โบนัส สวัสดิการอื่น ๆ รวมถึงความรู้สึกลับมั่นคงปลอดภัยจากการทำงาน เช่น มีการทำสัญญาว่าจ้างการทำงาน เป็นต้น

2) ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) เป็นความต้องการของบุคคล ที่จะมิมิตรไมตรี และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลที่อยู่แวดล้อม ในการทำงานผู้บริหารควรส่งเสริม ให้บุคลากรในองค์กรมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ตลอดจนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลภายนอก ด้วย เช่น การจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารและพนักงาน เพื่อให้สถานภาพ เป็นที่ยอมรับทางสังคม

3) ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) เป็นความต้องการสูงสุดของบุคคล ได้แก่ ความต้องการได้รับการยกย่อง และต้องการความสำเร็จในชีวิต ผู้บริหารควรสนับสนุน ให้พนักงานพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าด้วยการพิจารณาการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง หรือ มอบหมายให้รับผิดชอบงานในระดับสูงขึ้น อันจะเป็น โอกาสในการก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จของ พนักงาน

ทฤษฎีความต้องการของ Maslow (1970,p.9) ได้กล่าวถึงลักษณะของลำดับความต้องการของมนุษย์ โดยแยกออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

หลักการและแนวคิด

Maslow เห็นว่าลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์แบ่งออกเป็น 5 ลำดับ ต่อไปนี้

- 1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs)
- 2) ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs)
- 3) ความต้องการทางด้านสังคม (Social Needs)

4) ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นหรือชื่อเสียง (Esteem Needs)

5) ความต้องการที่จะให้ประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-Actualization Needs)

2.2.3 เครื่องมือนี้ประกอบด้วยอะไรบ้าง

2.2.3.1 ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน เป็นต้น

2.2.3.2 ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Security or Safety Needs) เมื่อมนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้แล้ว มนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป เช่น ความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการความมั่นคงในชีวิตและหน้าที่การงาน

2.2.3.3 ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (Belongingness and Love Needs) ความต้องการนี้จะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางด้านร่างกาย และความปลอดภัยได้รับการตอบสนองแล้ว บุคคลต้องการได้รับความรักและความเป็นเจ้าของ โดยการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น ความต้องการได้รับการยอมรับ การต้องการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น เป็นต้น

2.2.3.4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) หรือ ความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นความต้องการการได้รับการยกย่อง นับถือ และสถานะจากสังคม เช่น ความต้องการได้รับความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ เป็นต้น

2.2.3.5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization) เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล เช่น ความต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ ความต้องการทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เป็นต้น

ทฤษฎีความต้องการของ Murray (1938,p.36) ได้อธิบายว่าความต้องการของบุคคลมีความต้องการหลายอย่างในเวลาเดียวกัน ได้ความต้องการของบุคคลที่เป็นความสำคัญเกี่ยวกับการทำงานมี 4 ประการ คือ

1) ความต้องการความสำเร็จ หมายถึงความต้องการที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

- 2) ความต้องการมีมิตรสัมพันธ์ ความต้องการมีความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลอื่น โดยคำนึงถึงการยอมรับของเพื่อนร่วมงาน
- 3) ความต้องการอิสระ เป็นความต้องการที่เป็นตัวของตัวเอง
- 4) ความต้องการมีอำนาจ ความต้องการที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น และต้องการที่จะควบคุมคนอื่นให้อยู่ในอำนาจของตน

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นว่าความต้องการเป็นแรงกระตุ้นของความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่ทำให้บุคคลต้องเรียนรู้กับบางอย่างที่ตัวเองขาดแคลนเพื่อให้ตัวเองดีขึ้น สถานภาพทางสังคมและศักยภาพของมนุษย์แต่ละคน ทำให้มนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการได้ไม่เท่าเทียมกันทุกคน

2.3 การนิเทศภายในสถานศึกษา

2.3.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

เฉลิมเกียรติ วงษ์หาญศย์ (2551,น.16) การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายใน โรงเรียนภายใต้การนำของผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาครู โดยให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลสัมฤทธิ์อันสูงสุดในการเรียนการสอนของผู้เรียน

เพชรอำไพ สุขสบาย (2556,น.11) การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุง การปฏิบัติงานของครูให้สามารถช่วยเหลือตนเองในด้านต่างๆได้ โดยจะเน้น กระบวนการทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และสร้างเจตคติที่ดีในการทำงานอันจะส่งผลถึง คุณภาพของโรงเรียน

มนตรี สิริทัตสุนทร (2554,น.15) การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงาน ร่วมกันของบุคลากรที่อยู่ในโรงเรียน ในการที่จะสนับสนุน ส่งเสริม ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาครูใน โรงเรียนให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพการเรียนของ นักเรียนและมาตรฐานการศึกษา

Glickman (1998,p.6) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับงานและหน้าที่ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการสอนในเรื่องหลักสูตร การจัดสื่อการสอน การจัดครูเข้าสอน การเตรียมและการพัฒนาครู รวมทั้งการประเมินผลการเรียนการสอน

จากความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา ที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า เป็นขั้นตอนหรือกระบวนการในการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรภายในสถานศึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ครูเกิดการพัฒนาและมีความก้าวหน้าในวิชาชีพของตนเอง

2.3.2 จุดมุ่งหมายในการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการพัฒนาคุณภาพทางการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าและต้องใช้ระยะเวลายาวนานและต่อเนื่องจึงต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมายและความจำเป็นไว้ เพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผู้รู้และนักการศึกษา แสดงความคิดเห็นไว้หลายท่าน ดังนี้

สมใจ สัมปหังสิต (2551,น.29) ได้สรุปการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1) เพื่อให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ เตรียมงาน ตลอดทั้งการติดตามผลและการดำเนินงาน ไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2) พัฒนาคน พัฒนางาน ประสานความสัมพันธ์ สร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลที่มีคุณภาพสูง

3) เพื่อปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีคุณภาพที่สูงขึ้น

สน สุวรรณ (2556,น.1) ได้สรุปการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

1) การแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาความสามารถของครูผู้สอน ซึ่งได้แก่ความรู้ ทักษะและเจตคติของครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนการสอน

2) สามารถแก้ปัญหาด้านต่างๆและจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาคำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองและให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง

ยีนยง ราชวงษ์ (2555,น.2) ได้สรุปการนิเทศการศึกษาไว้ ดังนี้

- 1) ช่วยให้ครูในโรงเรียนมีขวัญกำลังใจในการทำงาน
- 2) ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

Sergiovanni and Starratt (1998,p.43) กล่าวถึงหลักการนิเทศการศึกษาไว้ว่าการบริหารต้องคำนึงถึงการจัดให้มีความสะดวกสบายทางวัตถุประสงค์และรวมไปถึงการดำเนินการทั่วไป การนิเทศต้องคำนึงถึงการปรับปรุงการเรียนโดยทั่วไป การบริหารและการนิเทศโดยหน้าที่แล้วไม่สามารถแยกออกจากกันได้ทั้งสองอย่าง จะต้องมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องการดำเนินงานด้านระบบการศึกษา การนิเทศที่ดีจะต้องอยู่บนพื้นฐานทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์ตั้งอยู่บนฐานทางปรัชญาและประชาธิปไตย ยึดทัศนคติและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ การนิเทศที่ดีในสถานที่ไม่สามารถใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้ จะต้องใช้กระบวนการแก้ปัญหาทางการศึกษา การปรับปรุงและประเมินผลทั้งส่วนที่เป็นกระบวนการและผลที่เกิดขึ้นเป็นการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ไม่ใช่การเขียนใบสั่งให้ทำ มีการวางแผนอย่างมีระเบียบ มีการประสานความร่วมมือ และจัดให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และต้องส่งเสริมหาแนวทางการประเมินบุคลากร วิธีการและผล จะต้องมุ่งไปสู่มาตรฐานที่ตั้งไว้

2.3.3 ขอบข่ายการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบข่ายของการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอบข่ายการนิเทศการศึกษาโดยทั่วไปเป็นการนิเทศตามโครงสร้างหรือภาระงานของ ผู้บริหาร แต่ปัจจุบันการนิเทศมุ่งเน้นการนิเทศเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นหลัก มีนักการศึกษาเสนอแนวคิดในการกำหนดขอบข่ายการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2551,น.37) ได้มีการกำหนดภาระงานใหม่ตามนโยบายการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลโดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ดังนี้

2.3.3.1 กลุ่มบริหารงานวิชาการ มีภารกิจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อ

พัฒนา คุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2.3.3.2 กลุ่มบริหารงบประมาณ มีภารกิจในการจัดทำและเสนอขอ งบประมาณ การจัดสรร งบประมาณ การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงิน และผลการดำเนินงานการ ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี และการบริหาร พัสดุและสินทรัพย์

2.3.3.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล มีภารกิจในการวางแผนอัตรากำลังและ กำหนดตำแหน่งการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วิทยและการรักษาวินัย และการออกจากราชการ

2.3.3.4 กลุ่มบริหารทั่วไป มีภารกิจในการดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสาน และพัฒนา เครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยี สารสนเทศ การ ส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป การดูแล อาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและ ประสานงาน การศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงาน กิจกรรมนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุนและ ประสานงาน การศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันทาง สังคมอื่นที่จัด การศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมใน หน่วยงาน งานบริการสาธารณะ และงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

กรรองทอง จิตรเดชากุล (2550,น.7) ได้กล่าวถึงขอบข่ายการนิเทศภายในโรงเรียนว่า เป็น การปฏิบัติงานตามขอบข่ายงานในสถานศึกษา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุภารกิจของสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยงาน 4 งาน ได้แก่

1) งานด้านวิชาการ เป็นงานที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ให้บรรลุตามจุดหมายของ หลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้แก่

1.1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

1.2) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้และการออกแบบการเรียนรู้

1.3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำและใช้แผนการเรียนรู้

1.4) การจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้แบบบูรณาการและเน้นทักษะการคิด

1.5) การจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

1.6) การสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้

1.7) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.8) การจัดมุมหนังสือ ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา

1.9) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1.10) การสอนซ่อมเสริม

1.11) การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา

1.12) การประกันคุณภาพการศึกษา

1.13) การนิเทศภายในโรงเรียน

1.14) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.15) การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.16) การจัดศูนย์โฮตัทศนุปรกรณ์

1.17) การจัดบริการแนะแนว

2) งานด้านบริหารบุคคล เป็นการจัดดำเนินการ เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รู้และ เข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบของตน การติดตามดูแล ช่วยเหลือให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างบรรยากาศในการทำงานให้ผู้ร่วมงาน ทุกคนเกิดความสำนึกในหน้าที่ที่รับผิดชอบ สร้างความร่วมมือร่วมใจในการ

ปฏิบัติงานส่งเสริมให้ บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเอง ให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ได้แก่

บุคลากร

- 2.1) การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง
- 2.2) การกำหนดความต้องการ หน้าที่ และความรับผิดชอบของ

- 2.3) การมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบ

- 2.4) การปฐมนิเทศบุคลากรใหม่

- 2.5) การจัดสวัสดิการ

- 2.6) การนิเทศ การติดตามการปฏิบัติการ

- 2.7) การพัฒนาบุคลากร

- 2.8) การส่งเสริมให้นักเรียน ได้ศึกษาต่อ

- 2.9) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

- 2.10) การพิจารณาความดีความชอบ

- 2.11) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากร

- 2.12) งานวิจัยและนิติกร

3) งานด้านบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับระบบสำนักงาน ซึ่งมีข้อกำหนดกฎเกณฑ์ และวิธีการที่แน่นอน ได้แก่

- 3.1) งานธุรการและสารบรรณ

- 3.2) งานทะเบียนและรายงาน

- 3.3) งานข้อมูลและสารสนเทศ

- 3.4) งานจัดทำแผนปฏิบัติการและการจัดระบบการศึกษา

- 3.5) งานอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

- 3.6) งานประชาสัมพันธ์

- 3.7) งานสวัสดิการ

- 3.8) งาน พ.ร.บ. การศึกษา

- 3.9) งานระเบียบ กฎหมาย กฎกระทรวง และข้อปฏิบัติต่างๆ

- 3.10) กิจกรรม 5 ส.

4) งานด้านงบประมาณ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินและพัสดุ
ได้แก่

- 4.1) งานงบประมาณ
- 4.2) งานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี
- 4.3) งานจัดตั้งและการของบประมาณประจำปี
- 4.4) งานเบิกจ่ายงบประมาณ
- 4.5) งานรายงานการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี
- 4.6) การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการบริหาร
งบประมาณ
- 4.7) การบริหารการเงิน
- 4.8) การบริหารการบัญชี
- 4.9) การบริหารพัสดุ
- 4.10) ระบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ตามที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดขอบข่ายการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา ต้องให้ครอบคลุมงานหลักทั้ง 4 งาน ตามแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไปโดยจัดงานวิชาการเป็นหัวใจของงานนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา และเป็นงานหลักของโรงเรียน โดยมีงานอื่น ๆ เป็นงาน สนับสนุน

การดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2551,น.36) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการ สถานศึกษาตามนโยบายการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม บริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคลและกลุ่มบริหารทั่วไป โดยเฉพาะ กลุ่มบริหารงานวิชาการได้กำหนดกรอบงานนิเทศการศึกษาไว้ โดยมีแนวปฏิบัติหรือกรอบการดำเนินการ 5 ชั้น ดังนี้

- 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
- 2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและ เหมาะสมกับสถานศึกษา

3) ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศสถานศึกษาในสถานศึกษา

4) ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์จัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับ สถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา กระบวนการหรือ ขั้นตอนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้รวบรวมนำเสนอมานั้นจะเห็นว่า กระบวนการ นิเทศการศึกษาในสถานศึกษานั้นมีกระบวนการที่หลากหลาย มีขั้นตอนและมีการปฏิบัติงาน ตามลำดับขั้นแต่แต่ละขั้นมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยเห็นว่ากรอบขั้นตอนการ ดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาตามคู่มือการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดกรอบการดำเนินการที่ครอบคลุมทุก ๆ กิจกรรมที่ควรปฏิบัติ และทันสมัยมากกว่าแนวคิดอื่น ๆ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้เป็นกรอบในการดำเนินการนิเทศ ในสถานศึกษาปัจจุบันมี 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดระบบการนิเทศ หมายถึง การเตรียมการจัดระบบและเตรียมการดำเนินการ นิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างเป็นขั้นตอนได้แก่

1) ขั้นศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรับการนิเทศของครู หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศในปัจจุบัน อุปสรรคที่ขัดขวางความสำเร็จของการนิเทศ และความต้องการที่จะรับการนิเทศของคณะครูในสถานศึกษา เพื่อนำไปวางแผนการบริหารงานต่อไป เช่น การจัดประชุมภายในสถานศึกษา โดยบรรยากาศต้องเป็นแบบประชาธิปไตย เปิด โอกาสแสดงความคิดเห็นโดยเสรี การสำรวจปัญหา โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เพื่อสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต หรือขอประจักษ์การศึกษามาจากแหล่งข้อมูลใน สถานศึกษา เช่น หัวหน้างานบริหารทั่วไป งานวิชาการ งานการเงินและพัสดุ งานบุคลากร ฝ่าย ทะเบียนและวัดผลของสถานศึกษา

2) ขั้นจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการรับการนิเทศของครู หมายถึง การนำปัญหาและความต้องการรับการนิเทศที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรับการนิเทศของครูมาจัดเรียงลำดับความสำคัญและความจำเป็น ที่จะต้องนำไปสู่การนิเทศ

3) **ขั้นเตรียมการและวางแผนการดำเนินการนิเทศ** หมายถึง การจัดเตรียมบุคลากร สำหรับเป็นผู้นิเทศ การเลือกขั้นตอนและวิธีการนิเทศ การเตรียมวัสดุ - อุปกรณ์เครื่องมือสำหรับ ใช้กระบวนการนิเทศ ได้แก่ เอกสาร หนังสือ แบบบันทึกการนิเทศ แบบทดสอบแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริงในการนิเทศ ตลอดจนการจัดลำดับขั้นตอนใน การดำเนินการนิเทศที่มีความชัดเจน เป็นต้น

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า **ขั้นจัดระบบการนิเทศ** หมายถึง การเตรียมการ จัดระบบและเตรียมการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและงานการจัดการเรียนการสอนภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติที่มีความชัดเจน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริงในการนิเทศ โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกันกำหนดขั้นตอน กิจกรรมหรือวิธีการ ดังกล่าว

ขั้นที่ 2 ดำเนินการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศการศึกษาในรูปแบบหรือ กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา เป็นการดำเนินการนิเทศตามระบบที่วางแผนร่วมกันไว้อย่างรอบคอบ ในขั้นดำเนินการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศควรเป็นไปในรูปแบบของกัลยาณมิตร กล่าวคือ มีความร่วมมือกันเพื่อเป้าหมายเดียวกันคือการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือคุณภาพของผู้เรียน มีความจริงใจในการ ชี้แนะชี้แนะและยอมรับข้อมูลป้อนกลับทั้งสองฝ่าย ซึ่งในขั้นนี้จะมีการประเมินผลย่อยเพื่อปรับปรุง การดำเนินการนิเทศไปพร้อมกับการนิเทศ ผู้นิเทศควรดำเนินงานดังนี้

1) **เตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศการศึกษา** ในสถานศึกษา โดยจัดให้มีการประชุม คณะกรรมการนิเทศและผู้เกี่ยวข้องเพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ กิจกรรม สื่อเครื่องมือ การบันทึกผล การประเมินและการสรุปผลการประเมินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

2) **ปฏิบัติกรนิเทศการศึกษา** ในสถานศึกษาสามารถทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้

2.1) **การนิเทศทางตรง** มีลักษณะการดำเนินกิจกรรมดังนี้

2.1.1) **ร่วมปรึกษากับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อประสาน**

วิธีปฏิบัติร่วมกัน

2.1.2) ร่วมประชุมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดหรือวิธีการ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาระบบการเรียนการสอน และใช้เครื่องมือในการนิเทศ เพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูลที่แท้จริง

2.1.3) บันทึกผลการนิเทศทุกครั้งและรวบรวมผลการดำเนินการนิเทศ การศึกษาในสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและติดตามงานครั้งต่อไป

2.2) การนิเทศทางอ้อม เป็นการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาโดยส่งผ่านสื่อหรือ เครื่องมือการนิเทศประเภทต่าง ๆ เช่น แบบบันทึก ติดตามผลโครงการและใช้เครื่องมือประเภท ตรวจสอบและติดตามผลหรือประเมินผลการ

ขั้นที่ 3 ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ หมายถึง การศึกษาถึงผลสำเร็จของการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศ โดยมีการวิเคราะห์จุดอ่อน – จุดแข็งของขั้นตอนการนิเทศแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด ซึ่งอาจร่วมกันวิเคราะห์ผลร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศก็ได้ และร่วมกันตัดสินว่ากระบวนการนิเทศครั้งนั้น ๆ ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไรบ้าง โดยมีการกำหนดกรอบของการประเมินผลให้มีความเหมาะสมกับสภาพของแต่ละสถานศึกษา มีการสร้างเครื่องมือ ให้การประเมินผลมีคุณภาพและรวบรวมข้อมูลให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่า ขั้นประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการ นิเทศ หมายถึง การตรวจสอบถึงผลสำเร็จของการดำเนินการนิเทศกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตามปฏิทินการประเมิน โดยคณะกรรมการที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับผู้รับการนิเทศ เข้าใจรายละเอียดและมีส่วนร่วมในการประเมิน มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดอ่อน ตลอดจนรวบรวมผลการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาหาทางเลือกให้การดำเนินการนิเทศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 4 ติดตาม ประสานงานเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการความเป็นจริง เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสำรวจข้อมูล แบบสอบถาม เป็นต้น

นิเทศ หมายถึงการนำจุดอ่อน ของกระบวนการนิเทศที่พบจากการวิเคราะห์ และประเมินผลการนิเทศมาวางแผนและทำการปรับปรุงกระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและนำไปใช้นิเทศครั้งต่อไป การที่ผู้นิเทศนำข้อบกพร่องที่ได้จากการประเมินกระบวนการ

นิเทศและข้อมูลป้อนกลับที่ได้จากผู้รับการนิเทศ มาวางแผนปรับปรุง แก้ไขกระบวนการดำเนินการนิเทศของตน เพื่อให้การดำเนินการนิเทศครั้งต่อไปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากข้อความข้างต้นอาจสรุปได้ว่าขั้นติดตามประสานงานเพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการนิเทศ หมายถึง การนำจุดอ่อนของกระบวนการนิเทศที่พบจากการวิเคราะห์และประเมินผลการนิเทศมาวิเคราะห์ เพื่อแสวงหาแนวทางการนิเทศ การปรับปรุงเทคนิค วิธีการ กระบวนการและกิจกรรมการนิเทศ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมเสนอแนวทางแก้ไข ปัญหา วางแผน และทำการปรับปรุงกระบวนการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและนำไปใช้ในการนิเทศครั้งต่อไป

ขั้นที่ 5 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศ หมายถึง การนำผลจากความสำเร็จของการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปเผยแพร่ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา ต่อไป

2.4 องค์ประกอบของการนิเทศภายในด้านวิชาการในสถานศึกษา

กฎกระทรวงศึกษาธิการ (2560,น.9) ได้กำหนดองค์ประกอบของการนิเทศภายในด้านวิชาการไว้ ได้แก่

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 2) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้และการออกแบบการเรียนรู้
- 3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำและใช้แผนการเรียนรู้
- 4) การจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้แบบบูรณาการและเน้นทักษะการคิด
- 5) การจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 6) การสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้
- 7) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 8) การจัดมุมหนังสือ ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
- 9) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
- 10) การสอนซ่อมเสริม

- 11) การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา
- 12) การประกันคุณภาพการศึกษา
- 13) การนิเทศภายในโรงเรียน
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 15) การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 16) การจัดศูนย์โสตทัศนูปกรณ์
- 17) การจัดบริการแนะแนว

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553,น.30) ได้กำหนดองค์ประกอบของการนิเทศภายในด้านวิชาการไว้ได้แก่

- 1) ด้านหลักสูตร
- 2) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- 3) ด้านการวัด ประเมินผลและการรับเข้าศึกษาต่อ
- 4) ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ (ICT)

ปรียาพร วงศ์อนุตโรจน์ (2555,น.3) ได้กำหนดองค์ประกอบของการนิเทศภายในด้านวิชาการไว้ได้แก่

- 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
- 2) การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน
- 3) การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดสื่อการเรียนการสอนและนิเทศการสอน
- 4) การวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบและวิเคราะห์ผลการเรียน

กรองทอง จิระเชชากุล (2550,น.7) ได้กำหนดองค์ประกอบของการนิเทศภายในด้านวิชาการไว้ได้แก่

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 2) การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้และการออกแบบการเรียนรู้
- 3) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำและใช้แผนการเรียนรู้

ทักษะการคิด

- 4) การจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้แบบบูรณาการและเน้น
- 5) การจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 6) การสนับสนุนให้ครูผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้
- 7) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 8) การจัดมุมหนังสือ ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
- 9) การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
- 10) การสอนซ่อมเสริม
- 11) การวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา
- 12) การประกันคุณภาพการศึกษา
- 13) การนิเทศภายในโรงเรียน
- 14) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดทำแฟ้มข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 15) การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 16) การจัดศูนย์โสตทัศนูปกรณ์
- 17) การจัดบริการแนะแนว

ชุมศักดิ์ อินทร์รัชย์ (2551, น.16) ได้กำหนดองค์ประกอบของการนิเทศภายในด้านวิชาการไว้ได้แก่

- 1) งานด้านหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
- 2) งานบริหารหลักสูตร
- 3) งานสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน
- 4) งานวัดและประเมินผล
- 5) งานนิเทศภายใน
- 6) งานส่งเสริมวิชาการ

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตของการนิเทศภายในด้านวิชาการ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และพิจารณาเห็นว่า องค์ประกอบบางด้านมีความหมายเดียวกัน คล้ายคลึงกัน และใกล้เคียงกัน ดังนั้นเพื่อให้การนำองค์ประกอบมาแสดงในตารางสังเคราะห์ให้เหมาะสมครอบคลุมเนื้อหาขอบเขตของการนิเทศภายในด้านวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงาน

ด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษากจากการกำหนดชื่อ องค์กรประกอบดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาแสดงในตารางสังเคราะห์ โดยองค์กรประกอบเหล่านี้ถือว่าเป็นองค์กรประกอบตามกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ผู้วิจัย จะพิจารณาใช้เกณฑ์ความถี่เพื่อกำหนดเป็น องค์กรประกอบตามกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยตามลำดับ ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรงานวิจัย

องค์ประกอบของการนิเทศภายใน ด้านวิชาการในสถานศึกษา	กระทรวงศึกษาธิการ, 2561	นิตินารถ อินฤติ, 2556	ปราณี แสงจันทร์, 2555	รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2553	ปรีชาพร วงศ์อนุตโรจน์, 2555	สมใจ สัมปหงสิต, 2551	กรองทอง จิตรเดชากุล, 2550	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2551	ความถี่ (Frequency)
1. การพัฒนาหรือการดำเนินการ เกี่ยวกับการให้ความเห็นการ พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	✓						✓	✓	3
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ	✓				✓		✓	✓	4
3. การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา	✓		✓		✓	✓	✓		5
4. การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	7
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓	✓		✓			✓		4

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรงานวิจัย (ต่อ)

องค์ประกอบของการนิเทศภายใน ด้านวิชาการในสถานศึกษา	กระทรวงศึกษาธิการ, 2561	นิตินารถ อินฤดี, 2556	ปราณี แสงจันทร์, 2555	รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2553	ปริญญพร วงศ์อนุตโรจน์, 2555	สมใจ สัมปหงสิต, 2551	กรองทอง จิรเดชากุล, 2550	ชุมนต์ศักดิ์ อินทร์วิทย์, 2551	ความถี่ (Frequency)
6.การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพใน สถานศึกษา	✓						✓		2
8.การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้	✓						✓		2
9.การนิเทศการศึกษา	✓						✓	✓	3
10.การแนะแนว	✓		✓				✓		3
11.การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา	✓					✓	✓		3
12.การส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ	✓						✓		2
13.การประสานความร่วมมือใน การพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น	✓						✓		2
14.การส่งเสริมและสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบ การและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	✓						✓		2
15.การจัดทำระเบียบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา	✓						✓		2

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรงานวิจัย (ต่อ)

องค์ประกอบของการนิเทศภายใน ด้านวิชาการในสถานศึกษา	กระทรวงศึกษาธิการ, 2561	นิตินารถ อินฤติ, 2556	ปราณี แสงจันทร์, 2555	รุ่งรัชดาพร เวระชาติ, 2553	ปริญพร วงศ์อนุโตโรจน์, 2555	สมใจ สัมปหังสิต, 2551	กรรทอง จิระเดชากุล, 2550	ชุมศักดิ์ อินทร์วิทย์, 2551	ความถี่ (Frequency)
16.การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียน เพื่อใช้ในสถานศึกษา	✓						✓		2
17.การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
รวม	17	4	5	4	4	5	17	6	62

จากตารางที่ 2.1 เห็นว่าองค์ประกอบของด้านที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นนิเทศภายในด้านวิชาการในโรงเรียนแนวคิดเชิงทฤษฎี(Theoretical Framework) ที่ได้จากการสังเคราะห์มีจำนวน 17 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ กำหนดองค์ประกอบ โดยใช้เกณฑ์ความถี่สูงเกินกว่าร้อยละ 50 ซึ่งพบว่ามี 4 องค์ประกอบคือ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการสอน 4) ด้านวัดและประเมินผล จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของกับความต้องการจำเป็นนิเทศภายในด้านวิชาการของโรงเรียนเป็นรายด้านได้มีผู้ทำการวิจัยไว้ดังนี้

1) ด้านหลักสูตร

นิตินารถ อินฤติ (2556,น.34) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี ในฐานะที่ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารด้านหลักสูตร ส่วนครูผู้สอนมีหน้าที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง นั่นคือ การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และผู้บริหารโรงเรียนต้องสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือครู ให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนการจัดการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร อันเป็นการเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน

สมใจ สัมปหังสิต (2551,น.29) กล่าวว่า การวางแผนการสอนของครูต้องการนิเทศเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การศึกษาคำอธิบายรายวิชาหรือหน่วยการเรียนรู้ แล้วจำแนกเป็นเนื้อหาสาระกิจกรรม และจุดประสงค์ การวิเคราะห์ที่ผู้เรียนเน้นการศึกษาเป็นรายบุคคล ด้านข้อมูลส่วนตัว ความรู้ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความประพฤติ

ปราณี แสงจันทร์ (2555,น.31) กล่าวว่า แผนการจัดประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาของผู้สอนให้แก่ผู้เรียน ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ เวลาเรียนและประเมินผล ซึ่งการจัดประสบการณ์ เหล่านี้ จะจัดให้แตกต่างกันตาม ระดับความสนใจของนักเรียนแต่ละคน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

จากผลการศึกษาทฤษฎีและองค์ประกอบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นนิเทศภายในด้านวิชาการทางด้านหลักสูตรผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้คือ เป้าหมายและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน การปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน เทคนิคการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันตามกำหนดเวลา การบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่นในหลักสูตร วิธีการเขียนแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย เชิงวิทยากรมาให้ความรู้ด้านหลักสูตร และแนวทางการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2) ด้านการจัดการเรียนการสอน

นิตินารถ อินฤดี (2556,น.33) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจ เพราะการเรียนจะบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรได้นั้น ต้องอาศัยกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสนใจช่วยเหลือและสนับสนุน กระตุ้นให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสม ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สมใจ สัมปหังสิต (2551,น.29) กล่าวว่า ครูต้องการนิเทศเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และฝึกทักษะและกระบวนการคิด โดยการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้สังเกต รวบรวม วิเคราะห์ สรุป เชื่อมโยงข้อมูลได้ การฝึกปฏิบัติ การสร้างองค์ความรู้ การได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมอันดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การเป็นผู้สร้างเสริมบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นมิตร และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ปราณี แสงจันทร์ (2555,น.32) กล่าวว่า กระบวนการจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ของครูให้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ตามหลักสูตร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายของหลักสูตร และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติเนื้อหาที่สอนยึดหยุ่นตามเหตุการณ์สภาพท้องถิ่นและความสนใจของผู้เรียน

จากผลการศึกษาทฤษฎีและองค์ประกอบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นนิเทศภายในด้านวิชาการทางด้านการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้ วิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การใช้เทคนิควิธีสอนแบบโครงงานโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมการเรียนรู้นอกโรงเรียน และศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การทำวิจัยในชั้นเรียน และกาพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

3) ด้านสื่อการสอน

นิตินารถ อินฤดี (2556,น.33) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นตัวกลางหรือเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ให้แก่แก่นักเรียนได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ผู้บริหาร โรงเรียนมีหน้าที่ในการช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดหาผลิต ใช้ และบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สมใจ สัมปหังสิต (2551,น.30) กล่าวว่า ในการใช้สื่อการเรียนการสอน ครูต้องการการนิเทศเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมและวัยของผู้เรียน การมีส่วนร่วมของการใช้สื่อ ผู้เรียนและครูใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน หรือใช้ร่วมกันเพื่อการประเมินผลการใช้สื่อ การนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาและเผยแพร่

ปราณี แสงจันทร์ (2555,น.33) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการถ่ายทอดความรู้จากครูแก่ผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น จัดบริการสื่อการเรียนการสอนแก่ครู ให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน มีการศึกษาความต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนของครู เป็นต้น

จากผลการศึกษาทฤษฎีและองค์ประกอบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นนิเทศภายในด้านวิชาการทางด้านสื่อการสอน ผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้คือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน การนำวัสดุท้องถิ่นมาผลิตสื่อการเรียนการสอน การจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน สร้างศูนย์สื่อการเรียนการสอนภายในอย่างเป็นระบบ เทคนิควิธีการใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิควิธีการผลิตสื่อการสอนด้วยตัวเองง่ายๆ จัดหาวารสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน การเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน และวิธีการประเมินหลังการใช้สื่อการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) ด้านการวัดและประเมินผล

นิตินารถ อินฤดี (2556,น.33) กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลการสอนเป็นกระบวนการได้มาตรฐานเพื่อตรวจสอบว่านักเรียนได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ในระดับใด ได้แก่ การจัดทำเครื่องมือวัดผลโดยปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อสอบนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ปราณี แสงจันทร์ (2555,น.34) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลต้องบ่งชี้ถึงคุณภาพของการเรียนการสอนของครูและผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการสนับสนุน ส่งเสริม ชี้แจงแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการวัดและประเมินผล เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล การจากวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล มีการติดตามการประเมินผลของครูและผู้เรียน เป็นต้น

จากผลการศึกษาค้นคว้าและองค์ประกอบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษภายในด้านวิชาการทางด้านการวัดและประเมินผลผู้วิจัยสรุปองค์ประกอบได้ดังนี้คือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การวางแผนการจัดระบบวัดผลและประเมินผล อบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ อบรม/ให้ความรู้เรื่องการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลด้วยตนเอง วิธีการวัดผลตามสภาพจริง การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน การประเมินตนเองด้านการสอนของครู การประเมินเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนการสอน และการนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

2.5 บริบทสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร (สำนักงานเขตหนองแขม, 2561)

2.5.1 ด้านภูมิศาสตร์

เป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร อยู่ในกลุ่มเขตกรุงธนใต้ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม สภาพเศรษฐกิจดั้งเดิมขึ้นอยู่กับเกษตรกรรม แต่ปัจจุบันสภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากชุมชนเมืองขยายตัวจากพื้นที่ชั้นใน มีผู้ย้ายถิ่นเข้ามาอยู่อาศัยและประกอบอาชีพมากขึ้น พื้นที่การเกษตรจึงเริ่มถูกเปลี่ยนแปลงเป็น โรงงานอุตสาหกรรม อาคารพาณิชย์ และหมู่บ้านจัดสรร ตั้งอยู่บนฝั่งธนบุรีบริเวณแขวงหนองแขมในอดีตมีสภาพเป็นที่ราบลุ่ม บางแห่งมีน้ำท่วมขังตลอด (หนองน้ำ) และมีดินแฉะ (หญ้าขนาดสูงชนิดหนึ่ง) ขึ้นอยู่หนาแน่นเป็นพง ก่อนหน้านั้นเคยมีชื่อเรียกว่า "หนองน้ำแดง" แต่ถูกถมไปแล้วจนกระทั่งในปี พ.ศ. 2413 พระวินัยธร (คำ) เจ้าอาวาสวัดเชิงเลน ตำบลบางช้าง อำเภอสามพราน เมืองนครปฐม ได้สร้างวัดขึ้นที่ริมหนองน้ำแห่งหนึ่งและตั้งชื่อวัดว่า "วัดหนองแขม" ตามลักษณะของพื้นที่ ส่วนชาวบ้านก็ได้ขุดบ่อไว้ริมหนองเพื่ออาศัยใช้น้ำจืดและเรียกว่า "บ่อหนองแขม"

สภาพพื้นที่การปกครอง

เขตหนองแขมมีพื้นที่ทั้งหมด 35.825 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วยพื้นที่การปกครอง 2 แขวง และหมู่บ้าน 26 หมู่บ้าน ดังนี้

- 1) แขวงหนองค้างพลู พื้นที่ 18.789 ตร.กม. มีหมู่บ้าน 14 หมู่บ้าน
- 2) แขวงหนองแขม พื้นที่ 17.036 ตร.กม. มีหมู่บ้าน 12 หมู่บ้าน

ทิศเหนือ ติดเขตทวีวัฒนามีคลองบางไผ่เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดเขตบางแค มีคลองทวีวัฒนาเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดเขตบางบอนมีคลองหนามแดงเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดกับ อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาครมีคลองสี่วาเป็นเส้นแบ่งเขตและติดกับอำเภอสามพราน จ.นครปฐม มีคลองศรีสำราญเป็นเส้นแบ่งเขต

2.5.2 ด้านประชากร

สำนักงานเขตหนองแขมมีประชากรทั้งสิ้น 155,722 คน ประชากรส่วนใหญ่ทำอาชีพค้าขาย และลูกจ้างทั่วไป มีการอพยพจากประชากรต่างถิ่น มีโรงงานอุตสาหกรรมเข้าอาศัยพื้นที่ในลักษณะบ้านจัดสรรบ้านเช่าเกิดขึ้นใหม่อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชากรเติบโตขึ้นตามลำดับ

2.5.3 ด้านการศึกษา

สำนักงานเขตหนองแขม มีโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน คือ

- 1) โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 2) โรงเรียนวัดอุดมรังสี ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 3) โรงเรียนประชาบำรุง ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
- 4) โรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

5) โรงเรียนมนต์จรัสสังห่อนุสรณ์ ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6) โรงเรียนบ้านขุนประเทศ ปัจจุบันเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.5.4 วิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตหนองแขม

เชิดชูวัฒนธรรม น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียง คู่เคียงความเป็นไทย ก้าวไกลสู่อาเซียน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ปกรณ์ อุ่นมะดี (2555,น.62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในงานการบริหารด้านวิชาการ โรงเรียนกุดบากพัฒนาศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 วัดดูประสงค์ การวิจัยคือเพื่อศึกษาการนิเทศวิชาการภายใน โรงเรียนกุดบากพัฒนาศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 55 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในวิชาการ โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1)สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 48 คน ระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน ปฏิบัติหน้าที่การสอนกระจายทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีอายุราชการต่ำกว่า 20 ปี มากกว่าผู้ที่มีอายุราชการมากกว่า 20 ปี เพียงเล็กน้อย 2)การดำเนินการนิเทศภายในด้านวิชาการ โรงเรียนกุดบากพัฒนาศึกษา ทั้ง 10 ด้าน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการประเมินผลการสอน ด้านการฝึกอบรมครูประจำการ ด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการจัดการบริหารพิเศษแก่นักเรียน ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ และ ด้านการปฐมนิเทศครูใหม่

ปราณี แสงจันทร์ (2555,น.53) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยการอาชีพฝาง จังหวัด

เชียงใหม่ วัตถุประสงค์การวิจัยคือเพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยการอาชีพฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษางาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการวัดและการประเมินผล ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ครูผู้สอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยการอาชีพฝาง จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติคอมพิวเตอร์ ได้แก่ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพของการนิเทศภายในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านการวัดและการประเมินผล ด้านการพัฒนาบุคลากร และ3) ด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากรและ 2) ด้านสื่อการเรียนการสอน ส่วนความต้องการนิเทศภายในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากร 2) ด้านการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดและการประเมินผล 5) ด้านหลักสูตร

โสภณ ชุมพลศักดิ์ (255,น.56) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 วัตถุประสงค์การวิจัยคือ เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบความต้องการทั้งสามด้านดังกล่าว โดยจำแนกตามตัวแปรต้น คือ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ และเพื่อรวบรวมปัญหา และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ปฏิบัติงานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะจำนวน 132 คน ซึ่งได้มา โดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือกซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นและมีค่าความเชื่อมั่น .80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าความถี่ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า1) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต้องการการนิเทศภายในโดยรวมรายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก 2) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษา สาขาศิลปะและสาขาอื่นๆ มีความต้องการนิเทศภายในโดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องการแต่งตั้งให้เป็น

ผู้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการใช้หลักสูตร การนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนา และแก้ไข การใช้เทคโนโลยี จัดการเรียนรู้และหลักการวัดผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องการนิเทศการใช้หลักสูตร และการนำผลการประเมินมา ปรับปรุง พัฒนาและแก้ไข แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในเรื่องการ วิเคราะห์ข้อมูลจุดเน้นความต้องการของท้องถิ่น การนิเทศ กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และหลัก การวัดผลการเรียนรู้ที่ระดับ .05 3) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะใน โรงเรียน มัธยมศึกษา ที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีความต้องการนิเทศภายใน โดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นในเรื่องการแต่งตั้งให้เป็นผู้จัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา บทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้ การวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่น การวางแผน การจัดทำหลักสูตร การอบรมการใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ การใช้ เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ในระดับ มากที่สุด และส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันยกเว้นในเรื่องการแต่งตั้ง ให้เป็นผู้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางหลักสูตรท้องถิ่นและหลักสูตร สถานศึกษา การวางแผนการจัดทำหลักสูตรและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรและแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และในเรื่องการวิเคราะห์ ข้อมูลจุดเน้นความต้องการของ ท้องถิ่น การอบรมการใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ หลักการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ที่ระดับ .05 4) ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะใน โรงเรียน มัธยมศึกษาเห็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ ครูขาดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การสอนไม่เพียงพอและครูขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการวัด ประเมินผลที่หลากหลาย และให้ข้อเสนอแนะสำคัญคือควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเป็นท้องถิ่น ความเป็น เอกลักษณะของไทย ควรจัดตั้งงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพิ่มมากขึ้น และควร จัดอบรมเทคนิคการวัดผลและประเมินผล

นิตินารถ อินฤดี (2556,น.48) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในด้านงาน วิชาการของครู โรงเรียนวัดตะล่อม สำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครู โรงเรียนวัดตะล่อม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู โรงเรียนวัดตะล่อม จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครู โรงเรียนวัดตะล่อม สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสื่อการสอน และด้านการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

พิศวรณ รองไชย (2560, น.54) ได้ทำวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในงานด้านวิชาการ โรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วัตถุประสงค์การวิจัยคือ เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในงานบริหารด้านวิชาการของโรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานการนิเทศภายในด้านวิชาการโรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการ การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 132 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่าสภาพการนิเทศภายในด้านวิชาการโรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมมีสภาพการนิเทศภายในด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการนิเทศภายในด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 10 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.36$) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{x} = 3.34$) ด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 3.32$) ด้านการฝึกอบรมครูประจำการ ($\bar{x} = 3.29$) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 3.28$) ด้านการปฐมนิเทศครูใหม่ ($\bar{x} = 3.28$) ด้านการบริหารบุคลากร ($\bar{x} = 3.28$) ด้านการจัดบริการพิเศษแก่นักเรียน ($\bar{x} = 3.22$) ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.22$) และด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{x} = 3.15$) ตามลำดับ สภาพการดำเนินการนิเทศภายในด้านวิชาการโรงเรียนศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก จำแนกตามเพศ วุฒิต่างการศึกษา กลุ่มสาระที่รับผิดชอบ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการนิเทศภายในด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยในต่างประเทศ

Dew (1994,p.33) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาททางความรู้ ในกระบวนการนิเทศ จุดมุ่งหมายของการวิจัย เป็นการศึกษาทัศนของครูเกี่ยวกับความรู้ในการนิเทศ การสอน โดยอาศัยข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ครูผู้สอนในโรงเรียนนอกเมืองรัฐแมรี่แลนด์ จำนวน 120 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนและมีวุฒิทางการศึกษาเห็นว่า ความรู้ในการนิเทศการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็น 2) ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความรู้ ด้านการนิเทศการสอนมีความจำเป็นและมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากวิธีการปฏิบัติการนิเทศความรู้ และการนิเทศมีความจำเป็น 3) ครูที่มีวุฒิสายต่างๆ และสำเร็จการศึกษาจากสาขานั้นๆ มีความเห็นว่าศึกษานิเทศก์ควรมีความรู้ในการพัฒนาเด็กพอๆกับความรู้ในเนื้อหาการนิเทศการสอน 4) ครูที่มีประสบการณ์เห็นว่าศึกษานิเทศก์ควรมีความรู้ในเรื่องที่นิเทศ คนที่เป็นครูใหม่ต้องมีความสามารถในการปกครองชั้นเรียน ซึ่งสิ่งนี้มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

Bobby (1979) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของครูในมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ใหญ่และครูมัธยมศึกษามีความเห็นที่ตรงกันในการเอาใจใส่งานนิเทศ การศึกษาเป็นสิ่งดี และเห็นว่าการเยี่ยมชั้นเรียนและการประชุมครู เพื่อเป็นสื่อในการนิเทศได้กระทำกันน้อย อาจารย์ใหญ่และครู มีความเห็นตรงกันว่าควรจัดการอบรมครูประจำการ เพราะว่าเป็นสิ่งที่อาจารย์ใหญ่ควรให้ความสนใจ

Beyene (1983,p.33) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิเทศภายใน โรงเรียนที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปีย โดยศึกษาจากครู ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการ ผลการศึกษาพบว่า ครู ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่ากิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศภายในโรงเรียนเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การฝึกอบรม แนะนำ การฝึกอบรมปฏิบัติการ การสาธิต การสอนโดยศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครู การเยี่ยมชั้นเรียนและการสังเกตการสอน การนิเทศการศึกษาในลักษณะของการร่วมมือปฏิบัติงานจะเกิดผลดีกว่าการใช้อำนาจ และเห็นว่าการจัดกิจกรรมการนิเทศภายใน โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

Spohn (1987,p.31) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปรับปรุงการนิเทศการศึกษา เพื่อให้โรงเรียนดีขึ้น ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศการศึกษาจะต้องปรับปรุงทักษะของครูในเรื่อง สำคัญหลาย ๆ เรื่อง เช่น การวางแผน การดูแลเด็ก การประเมินผล และการควบคุมพฤติกรรมเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละคนเพื่อจูงใจให้ผู้นิเทศมองเห็นข้อบกพร่องในเรื่องที่ เกี่ยวกับการฝึกอบรม สิ่งต่าง ๆ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร และเป็นแนวทางการนิเทศภายในของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของครู เพื่อนำข้อมูลจากการวิจัยมาใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งหมด 415 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1970) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 201 คน นำมาเทียบสัดส่วน

ครูในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร คิดคำนวณจากประชากรจำนวน 268 คน ตามรายชื่อโรงเรียนที่สุ่มแบบอย่างง่ายไว้ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดของโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	จำนวนครู	จำนวนครู
โรงเรียนวัดหนองแขม	78	59
โรงเรียนวัดอุดมรังสี	111	83
โรงเรียนบ้านขุนประเทศ	79	59
รวม	268	201

จากตารางที่ 3.1 แสดงให้เห็นว่าจำนวนผู้ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 268 คน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม 3 แห่งที่ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เมื่อนำมาเทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 201 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ได้ดังนี้ โรงเรียนวัดหนองแขมจำนวน 59 คน โรงเรียนวัดอุดมรังสีจำนวน 83 คน และโรงเรียนบ้านขุนประเทศจำนวน 59 คน รวมทั้งหมด 201 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการกรณีพิเศษภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนมี ด้านสื่อการสอนมี และด้านการวัดและการประเมินผล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามความต้องการจำเป็นพิเศษภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 1) ด้านหลักสูตรมี 10 ข้อ 2) ด้านการเรียนการสอนมี 10 ข้อ 3) ด้านสื่อการสอนมี 10 ข้อ และ 4) ด้านการวัดและการประเมินผล มี 10 ข้อ รวม 40

ข้อ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาปรับใช้ (ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 5 ระดับ) โดยเกณฑ์การให้ระดับคะแนนความต้องการ ดังนี้

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, 1932,pp.1-55)

ระดับ 5	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้างของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

3.3.2 นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

3.3.3 สร้างแบบสอบถาม แล้วนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม ตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3.3.4 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้อง และเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อ IOC, index of objective congruence) ระหว่าง 0.80–1.00

3.3.5 ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์

3.3.6 นำแบบสอบถามที่มีการปรับปรุง แก้ไขสมบูรณ์แล้ว ไปทดลองใช้ (try out) แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1984 :161) เท่ากับ 0.95

3.3.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่น ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 201 คนและเก็บด้วยตนเองได้กลับคืนมา 201 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิตไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนในสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ครูในโรงเรียน สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 201 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 201 ฉบับและเก็บด้วยตนเอง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากความต้องการจำเป็นพิเศษภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2) ข้อมูล เกี่ยวกับความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูใน โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ (1) ด้านหลักสูตร (2) ด้าน การเรียนการสอน (3) ด้านสื่อการสอน (4) ด้านการวัดและการประเมินผล วิเคราะห์ข้อมูล โดยการ หาค่าเฉลี่ย ค่า PNI_{modifies} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย (สมใจ สัมปหังสิต, 2551) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็น การนิเทศภายในด้านงานวิชาการและแนวทางการนิเทศภายในของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้จัดเก็บและรวบรวมข้อมูลจากประชากรคือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 201 คน สำหรับการเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	ประชากร
$\bar{x}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน
$\bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
S.D ₁	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน
S.D ₂	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่พึงประสงค์

4.2 ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น เพศ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน นำเสนอในรูปของจำนวนร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการและแนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูใน

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า PNI_{modifird}

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา แนวทางการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นเพศและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน นำเสนอในรูปแบบของจำนวนร้อยละ

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

		(n=201)	
		จำนวน	ร้อยละ
ปัจจัยส่วนบุคคล			
เพศ	ชาย	79	39.30
	หญิง	122	60.70
รวม		201	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน	ต่ำกว่า 10 ปี	103	51.24
	10 ปีขึ้นไป	88	43.78
รวม		201	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 201 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70 และเป็นเพศชาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 51.24 รองลงมาคือ ทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 43.78

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นพิเศษภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร นำเสนอในรูปแบบของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า $PNI_{modified}$

สภาพปัจจุบันที่ครูได้รับกับสภาพที่พึงประสงค์ เสนอเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{x}_1$ และ $\bar{x}_2$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D_1$ และ $S.D_2$) และผู้วิจัยได้วิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่าง

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความต้องการการพิเศษภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร

รายการประเมิน	(n=201)						ความต้องการจำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปลผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปลผล		
ด้านหลักสูตรโดยรวม	3.62	.93	มาก	4.12	.75	มาก	.13	4
1.เป้าหมายและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.87	.59	มาก	4.31	.68	มาก	.11	6
2.การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน	3.72	.56	มาก	4.21	.70	มาก	.13	5
3.การปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน	3.42	.82	ปานกลาง	4.16	.80	มาก	.21	1
4.จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	3.46	.76	ปานกลาง	4.14	.72	มาก	.19	3
5.การจัดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน	3.49	.75	ปานกลาง	4.13	.79	มาก	.18	4

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร (ต่อ)

รายการประเมิน	(n=201)						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปล ผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปล ผล		
6.เทคนิคการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาในหลักสูตรให้ทันตาม กำหนดเวลา	3.46	.67	ปาน กลาง	4.17	.77	มาก	.20	2
7.การบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่น ในหลักสูตร	3.74	.95	มาก	4.00	.82	มาก	.06	10
8.วิธีการเขียนแผนการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับเป้าหมาย	3.46	.65	ปาน กลาง	4.10	.75	มาก	.15	7
9.เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้าน หลักสูตร	3.55	.74	มาก	4.09	.81	มาก	.15	7
10.แนวทางการติดตามและ ประเมินการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	3.36	.76	ปาน กลาง	4.06	.80	มาก	.20	4

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันของ ความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.42 – 3.87 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.56 – 0.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป้าหมายและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{x}_1 = 3.87$) รองลงมาคือ แนวทางการ ติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x}_1 = 3.75$) การบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่นใน หลักสูตร ($\bar{x}_1 = 3.74$) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะกับ สภาพของโรงเรียน ($\bar{x}_1 = 3.72$) วิธีการเขียนแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ($\bar{x}_1 = 3.69$) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านหลักสูตร ($\bar{x}_1 = 3.65$) การจัดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับ

เทคโนโลยีปัจจุบัน($\bar{x}_1 = 3.49$) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเทคนิคการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาในหลักสูตรให้ทันตามกำหนดเวลา($\bar{x}_1 = 3.46$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน($\bar{x}_1 = 3.42$)

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.00 – 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.68 – 0.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป้าหมายและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน($\bar{x}_2 = 4.31$) รองลงมา คือ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน($\bar{x}_2 = 4.21$) เทคนิคการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันตามกำหนดเวลา($\bar{x}_2 = 4.17$) การปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน($\bar{x}_2 = 4.16$) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา($\bar{x}_2 = 4.14$) แนวทางการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา($\bar{x}_2 = 4.14$) การจัดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน($\bar{x}_2 = 4.13$) วิธีการเขียนแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย($\bar{x}_2 = 4.02$) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านหลักสูตร($\bar{x}_2 = 4.01$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่นในหลักสูตร($\bar{x}_2 = 4.00$)

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นด้านหลักสูตรที่ควรได้รับการพัฒนา โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) การปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน($PNI_{\text{modifird}} = .21$) 2) เทคนิคการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันตามกำหนดเวลา($PNI_{\text{modifird}} = .20$) 3) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา($PNI_{\text{modifird}} = .19$) 4) การจัดกิจกรรมสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน($PNI_{\text{modifird}} = .18$) 5) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน($PNI_{\text{modifird}} = .13$) 6) เป้าหมายและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน($PNI_{\text{modifird}} = .13$) 7) แนวทางการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา($PNI_{\text{modifird}} = .10$) 8) เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านหลักสูตร($PNI_{\text{modifird}} = .09$) 9) วิธีการเขียนแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย($PNI_{\text{modifird}} = .08$) และ 10) การบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่นในหลักสูตร($PNI_{\text{modifird}} = .06$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความของการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน

รายการประเมิน	(n=201)							
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปลผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปลผล	PNI	ลำดับที่
ด้านการเรียนการสอนโดยรวม	3.49	.75	ปานกลาง	4.14	.77	มาก	18	1
1.วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ	3.85	.89	มาก	4.21	.68	มาก	.09	9
2.วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.46	.69	ปานกลาง	4.14	.73	มาก	.19	5
3.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้	3.38	.77	ปานกลาง	4.27	.78	มาก	.26	1
4.วิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน	3.33	.75	ปานกลาง	4.11	.84	มาก	.23	3
5.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	3.35	.76	ปานกลาง	4.16	.74	มาก	.24	2
6.การใช้เทคนิควิธีสอนแบบโครงงานโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.66	.78	มาก	4.20	.88	มาก	.14	8
7.การส่งเสริมการเรียนรู้นอกโรงเรียนและศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.50	.76	มาก	4.13	.78	มาก	.18	6

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

รายการประเมิน	(n=201)						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปล ผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปล ผล		
8.การพัฒนาแผนการจัดการ เรียนรู้	3.46	.65	ปาน กลาง	4.10	.75	มาก	.15	7
9.การทำวิจัยในชั้นเรียน	3.55	.74	มาก	4.09	.81	มาก	.15	7
10.การพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล	3.36	.76	ปาน กลาง	4.06	.80	มาก	.20	4

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันของ ความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.33 – 3.85 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.65 – 0.89 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการจัดการเรียน การสอนแบบต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ($\bar{x}_1 = 3.85$) รองลงมาคือ การใช้เทคนิควิธีสอนแบบโครงการ โดยเน้นผู้เรียน($\bar{x}_1 = 3.66$) การทำวิจัยในชั้นเรียน($\bar{x}_1 = 3.55$) การส่งเสริมการเรียนรู้นอกโรงเรียน และ ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น($\bar{x}_1 = 3.50$) วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้($\bar{x}_1 = 3.46$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้($\bar{x}_1 = 3.38$) การพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละ บุคคล($\bar{x}_1 = 3.36$) .การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ($\bar{x}_1 = 3.35$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ วิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน($\bar{x}_1 = 3.33$)

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการ นิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.06 – 4.27 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานอยู่ในช่วง 0.68 – 0.88 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้

ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้ ($\bar{x}_2 = 4.27$) รองลงมา คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ($\bar{x}_2 = 4.21$) การใช้เทคนิควิธีสอนแบบ โครงงานโดยเน้นผู้เรียน($\bar{x}_2 = 20$) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ($\bar{x}_2 = 4.16$) วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ($\bar{x}_2 = 4.14$) การส่งเสริมการเรียนรู้นอกโรงเรียน และศึกษานอกห้องเรียน($\bar{x}_2 = 4.13$) วิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน($\bar{x}_2 = 4.11$) การพัฒนา แผนการจัดการเรียนรู้($\bar{x}_2 = 4.10$) การทำวิจัยในชั้นเรียน($\bar{x}_2 = 4.09$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การ พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล($\bar{x}_2 = 4.06$)

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นด้านการเรียนการสอนที่ควรได้รับการพัฒนา โดย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1)การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิด สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้($PNI_{\text{modifird}} = .26$) 2)การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการ($PNI_{\text{modifird}} = .24$) 3)วิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน($PNI_{\text{modifird}} = .23$) 4)การพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล($PNI_{\text{modifird}} = .20$) 5)วิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ($PNI_{\text{modifird}} = .19$) 6)การส่งเสริมการเรียนรู้นอกโรงเรียน และศึกษานอกห้องเรียน ($PNI_{\text{modifird}} = .18$) 7)การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และการทำวิจัยในชั้นเรียน($PNI_{\text{modifird}} = .15$) 8) การใช้เทคนิควิธีสอนแบบโครงงานโดยเน้นผู้เรียน($PNI_{\text{modifird}} = .14$) 9)วิธีการจัดการเรียนการสอน แบบต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ($PNI_{\text{modifird}} = .09$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน

รายการประเมิน	(n=201)						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปล ผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปล ผล		
ด้านสื่อการสอนโดยรวม	3.45	.73	ปาน กลาง	4.05	.76	มาก	.17	2
1.การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.66	.68	มาก	4.35	.69	มาก	.18	3
2.การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียน การสอน	3.62	.79	มาก	4.06	.61	มาก	.12	7
3.การนำวัสดุท้องถิ่นมาผลิตสื่อการ เรียนการสอน	3.41	.65	ปาน กลาง	4.01	.65	มาก	.17	4
4.การจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการ เรียนการสอน	3.47	.80	ปาน กลาง	3.96	.80	มาก	.14	6
5.สร้างศูนย์สื่อการเรียนการสอน ภายในอย่างเป็นระบบ	3.38	.79	ปาน กลาง	3.97	.81	มาก	.17	4
6. เทคนิควิธีการใช้สื่อการสอนให้ เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.51	.69	มาก	4.20	.81	มาก	.19	2
7.เทคนิควิธีการผลิตสื่อการสอนด้วย ตัวเองง่ายๆ	3.49	.74	ปาน กลาง	4.08	.79	มาก	.16	5
8.จัดหาวารสารเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับสื่อการสอน	3.35	.70	ปาน กลาง	3.89	.78	มาก	.16	5

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน (ต่อ)

รายการประเมิน	(n=201)						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปล ผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปล ผล		
9.การเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน	3.31	.73	ปาน กลาง	3.95	.83	มาก	.19	2
10.วิธีการประเมินหลังการใช้สื่อการ สอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มี ประสิทธิยิ่งขึ้น	3.34	.79	ปาน กลาง	4.09	.90	มาก	.22	1

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันของ ความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.31 – 3.66 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานในช่วง 0.65 – 0.80 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x}_1=3.66$) รองลงมาคือ การใช้สื่อ เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ($\bar{x}_1=3.62$) เทคนิควิธีการใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ($\bar{x}_1=3.51$) เทคนิควิธีการผลิตสื่อการสอนด้วยตัวเองง่ายๆ ($\bar{x}_1=3.49$) การจัดทำวิจัยเพื่อ พัฒนาสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x}_1=3.47$) การนำวัสดุท้องถิ่นมาผลิตสื่อการเรียน ($\bar{x}_1=3.41$) สร้างศูนย์ สื่อการเรียนการสอนภายในอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}_1=3.38$) จัดหาวารสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสื่อการ สอน ($\bar{x}_1=3.35$) วิธีการประเมินหลังการใช้สื่อการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิยิ่งขึ้น ($\bar{x}_1=3.34$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน ($\bar{x}_1=3.31$)

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการ นิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.01 – 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในช่วง 0.61 – 0.90 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการ

เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ($\bar{x}_2 = 4.35$) รองลงมา คือ เทคนิควิธีการใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้($\bar{x}_2 = 4.20$) วิธีการประเมินหลังการใช้สื่อการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น($\bar{x}_2 = 4.09$) เทคนิควิธีการผลิตสื่อการสอนด้วยตัวเองง่ายๆ($\bar{x}_2 = 4.08$) การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน($\bar{x}_2 = 4.06$) การนำวัสดุท้องถิ่นมาผลิตสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x}_2 = 4.01$) สร้างศูนย์สื่อการเรียนการสอนภายในอย่างเป็นระบบ($\bar{x}_2 = 3.97$) การจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน($\bar{x}_2 = 3.96$) การเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน($\bar{x}_2 = 3.95$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดหาวารสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน($\bar{x}_2 = 3.89$)

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นด้านสื่อการสอนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1)วิธีการประเมินหลังการใช้สื่อการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น($PNI_{\text{modifird}} = .22$) 2)เทคนิควิธีการใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน($PNI_{\text{modifird}} = .19$) 3)การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ($PNI_{\text{modifird}} = .18$) 4)สร้างศูนย์สื่อการเรียนการสอนภายในอย่างเป็นระบบ และสร้างศูนย์สื่อการเรียนการสอนภายในอย่างเป็นระบบ($PNI_{\text{modifird}} = .17$) 5)เทคนิควิธีการผลิตสื่อการสอนด้วยตัวเองง่ายๆ และจัดหาวารสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน($PNI_{\text{modifird}} = .16$) 6)การจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modifird}} = .14$) 7)การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน($PNI_{\text{modifird}} = .12$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและการประเมินผล

รายการประเมิน	(n=201)							ความต้องการจำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI		
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปลผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปลผล			
ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวม	3.54	.80	ปานกลาง	4.09	.79	มาก	15	3	
1.ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล	3.35	.74	ปานกลาง	4.10	.71	มาก	.22	1	

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและการประเมินผล (ต่อ)

รายการประเมิน	(n=201)							ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่	
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปล ผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปล ผล			
2.การวางแผนการจัดระบบวัดผล และประเมินผล	3.44	.74	ปาน กลาง	4.06	.67	มาก	.18	2	
3.อบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ ข้อสอบ	3.41	.82	ปาน กลาง	4.00	.80	มาก	.17	3	
4.อบรม/ให้ความรู้เรื่องการจัดทำ เครื่องมือวัดและประเมินผล	3.45	.76	ปาน กลาง	4.05	.82	มาก	.17	3	
5.การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วัดผลด้วยตนเอง	3.49	.75	ปาน กลาง	4.02	.80	มาก	.15	4	
6. วิธีการวัดผลตามสภาพจริง	3.46	.68	ปาน กลาง	4.09	.79	มาก	.18	2	
7.การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการ วัดผลและประเมินผลของโรงเรียน	3.73	.94	มาก	4.20	.92	มาก	.12	5	
8.การประเมินตนเองด้านการสอน ของครู	3.69	.82	มาก	4.15	.68	มาก	.12	5	
9.การประเมินเป้าหมายและ วัตถุประสงค์การเรียนการสอน	3.64	.89	มาก	4.06	.80	มาก	.11	6	
10.การนำผลการวัดและการ ประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียน การสอน	3.75	.94	มาก	4.21	.92	มาก	.12	5	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.35 – 3.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.68 – 0.94 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{x}_1=3.75$) การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน($\bar{x}_1=3.73$) การประเมินตนเองด้านการสอนของครู($\bar{x}_1=3.69$) การประเมินเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนการสอน($\bar{x}_1=3.64$) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลด้วยตนเอง($\bar{x}_1=3.49$) วิธีการวัดผลตามสภาพจริง($\bar{x}_1=3.46$) อบรม/ให้ความรู้เรื่องการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล($\bar{x}_1=3.45$) การวางแผนการจัดระบบวัดผลและประเมินผล($\bar{x}_1=3.44$) อบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ($\bar{x}_1=3.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล($\bar{x}_1=3.35$)

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.00 – 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.67 – 0.92 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน($\bar{x}_2= 4.21$) รองลงมา คือ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน($\bar{x}_2= 4.20$) การประเมินตนเองด้านการสอนของครู($\bar{x}_2= 15$) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล($\bar{x}_2 = 4.10$) วิธีการวัดผลตามสภาพจริง($\bar{x}_2= 4.09$) การวางแผนการจัดระบบวัดผลและประเมินผล และการประเมินเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนการสอน($\bar{x}_2= 4.06$) อบรม/ให้ความรู้เรื่องการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล($\bar{x}_2 = 4.05$) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลด้วยตนเอง($\bar{x}_2 = 4.02$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ อบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ($\bar{x}_2 = 4.00$)

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นด้านการวัดและการประเมินผลที่ควรได้รับการพัฒนา โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1)ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ($PNI_{\text{modifird}}=.22$) 2)การวางแผนการจัดระบบวัดผลและประเมินผล และวิธีการวัดผลตามสภาพจริง ($PNI_{\text{modifird}}=.18$) 3)อบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ และอบรม/ให้ความรู้เรื่องการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล($PNI_{\text{modifird}}=.17$) 4)การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลด้วยตนเอง ($PNI_{\text{modifird}}=.15$) 5)การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการ วัดผลและประเมินผลของโรงเรียน การ

ประเมินตนเองด้านการสอนของครู และการนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน($PNI_{\text{modifird}} = .12$) 6)การประเมินเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนการสอน($PNI_{\text{modifird}} = .11$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยรวม 4 ด้าน

รายการประเมิน	(n=201)						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับที่
	$\bar{x}_1$	S.D ₁	แปล ผล	$\bar{x}_2$	S.D ₂	แปล ผล		
1.ด้านหลักสูตร	3.62	.93	มาก	4.12	.75	มาก	.13	4
2.ด้านการเรียนการสอน	3.49	.75	ปาน กลาง	4.14	.77	มาก	.18	1
3.ด้านสื่อการสอน	3.45	.73	ปาน กลาง	4.05	.76	มาก	.17	2
4.ด้านการวัดและการ ประเมินผล	3.54	.80	มาก	4.09	.79	มาก	.15	3

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพปัจจุบันของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.45 – 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.73 – 0.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{x}_1=3.62$) รองลงมา คือ ด้านการวัดและการประเมินผล($\bar{x}_1=3.54$) ด้านการเรียนการสอน($\bar{x}_1=3.49$) ส่วนด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด($\bar{x}_1=3.45$)

สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.05 – 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.75 – 0.79 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ด้านการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{x}_2 = 4.14$) รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร($\bar{x}_2 = 4.12$) ด้านการวัดและการประเมินผล($\bar{x}_2 = 4.09$) ส่วนด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด($\bar{x}_2 = 4.05$)

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการเรียนการสอน ($PNI_{\text{modifird}} = .18$) 2) ด้านสื่อการสอน ($PNI_{\text{modifird}} = .17$) 3) ด้านการวัดและการประเมินผล ($PNI_{\text{modifird}} = .15$) 4) ด้านหลักสูตร ($PNI_{\text{modifird}} = .13$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา แนวทางการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา แนวทางการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายใน	แนวทางการนิเทศภายใน
1. ด้านหลักสูตร	1) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อจัดทำโครงการการทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) ควรประชุมคณะครูเพื่อชี้แจงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา 3) จัดกิจกรรมพบปะพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้ความรู้ในการจัดทำเอกสารต่างๆ 4) จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแก่ข้าราชการครู 5) จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรว่ามีอะไรบ้าง 6) ชี้แจงแนวปฏิบัติในการนำหลักสูตรกลุ่มสาระวิชาไปดำเนินการใช้และมีการประเมินหลักสูตร 7) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยร่วมมือกับผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา แนวทางการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูใน โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นใน การนิเทศภายใน	แนวทางการนิเทศภายใน
2.ด้านการเรียนการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1) ควรประชุมคณะครูเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้ 3) จัดการนิเทศภายในการจัดการเรียนการสอน แบบกัลยาณมิตร ระหว่างครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าระดับชั้น 4) จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยเทคนิควิธีการต่างๆตามที่ครูสนใจ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
3.ด้านสื่อการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1) ควรนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ 2) การนิเทศการสอนควรมีการเสนอแนะให้ครูผู้สอนเกี่ยวกับการปรับปรุงการใช้สื่อการเรียนการสอน 3) ฝ่ายบริหารมีส่วนช่วยในการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การใช้สื่อการเรียนการสอนของครูผู้สอน 4) ควรจัดอบรมเกี่ยวกับการประดิษฐ์สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและสอดคล้องกับบทเรียน

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา แนวทางการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูใน โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ความต้องการจำเป็นใน การนิเทศภายใน	แนวทางการนิเทศภายใน
4.ด้านการวัดและ ประเมินผล	1) ควรประชุมชี้แจงคณะครูในด้านผลการเรียนของนักเรียนในปี ปัจจุบัน 2) ควรประชุมชี้แจงคณะครูในเรื่องปฏิทินการปฏิบัติงานวิชาการ ตลอดภาคเรียน / ปีการศึกษา ให้เป็นไปตามกำหนด 3) ควรประชุมชี้แจงคณะครูเรื่องแนวปฏิบัติในการวัดและ ประเมินผลการเรียนเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 4) นำผลการเรียนมาเปรียบเทียบ 3 ปี ย้อนหลังโดยนำปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงแก้ไขต่อไป 5) คณะครูทุกคนวัดและประเมินผลการเรียนการสอนให้เป็นไปตาม ระเบียบที่โรงเรียนกำหนดขึ้น 6) จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ และการจัดทำ เครื่องมือวัดและประเมินผล

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 201 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70 และเป็นเพศชาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 51.24 รองลงมาคือ ทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 43.78

สภาพปัจจุบันของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.45 – 3.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.73 – 0.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{x}_1=3.62$) รองลงมา คือ ด้านการวัดและการประเมินผล($\bar{x}_1=3.54$) ด้านการเรียนการสอน($\bar{x}_1=3.49$) ส่วนด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด($\bar{x}_1=3.45$)

สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.05 – 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในช่วง 0.75 – 0.79 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{x}_2 = 4.14$) รองลงมา คือ ด้านหลักสูตร($\bar{x}_2 = 4.12$) ด้านการวัดและการประเมินผล($\bar{x}_2 = 4.09$) ส่วนด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด($\bar{x}_2 = 4.05$)

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นที่ควรได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1)ด้านเรียนการสอน ($PNI_{\text{modifird}} = .18$) 2)ด้านสื่อการสอน ($PNI_{\text{modifird}} = .17$) 3)ด้านกรวัดและการประเมินผล ($PNI_{\text{modifird}} = .15$) 4)ด้านหลักสูตร ($PNI_{\text{modifird}} = .13$)

จากผลการวิเคราะห์ แนวทางการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านหลักสูตรมีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 7 ด้าน ด้านการเรียนการสอนมีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 4 ด้าน ด้านสื่อการสอนมีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 4 ด้าน และด้านการวัดและประเมินผลมีแนวทางการนิเทศภายในอยู่ 6 ด้าน

โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ด้านหลักสูตร ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันของความ ต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป้าหมายและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมาคือ แนวทางการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การปรับปรุง สาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพที่พึงประสงค์ของความ ต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เป้าหมายและโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองลงมา คือ การวิเคราะห์ข้อมูล พื้นฐานของชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่นในหลักสูตร

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นด้านหลักสูตรที่ควรได้รับการพัฒนา โดย เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับสภาพ ท้องถิ่นและผู้เรียน รองลงมาคือ เทคนิคการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันตาม กำหนดเวลา และข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือ การบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่นใน หลักสูตร

5.1.2 ด้านการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบัน ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนอง แขวง กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ รองลงมาคือ การใช้เทคนิควิธีสอนแบบโครงงาน โดยเน้น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ วิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้ รองลงมา คือ วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นด้านการเรียนการสอนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้ รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ และข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือ วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆให้เกิดประสิทธิภาพ

5.1.3 ด้านสื่อการสอน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ เทคนิควิธีการใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดหาวารสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นด้านสื่อการสอนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ วิธีการประเมินหลังการใช้สื่อการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รองลงมาคือ เทคนิควิธีการใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน และข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือ การใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน

5.1.4 ด้านการวัดและการประเมินผล ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน รองลงมาคือ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดและการประเมินผล อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน รองลงมา คือ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ อบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ

เมื่อพิจารณาด้านความต้องการจำเป็นด้านการวัดและการประเมินผลที่ควรได้รับการพัฒนา โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ การวางแผนการจัดระบบวัดผลและประเมินผล และวิธีการวัดผลตามสภาพจริง และข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือ การประเมินเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนการสอน

5.2 แนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร

ความต้องการจำเป็นนิเทศภายในของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร นั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยใช้ 1) แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลระดับความ

คิดเห็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง จำนวน 201 ฉบับ และ 2) แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล เชิงลึกเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูและแนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร กับกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยจะดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง จัดบันทึก ระหว่างการสัมภาษณ์ ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 ด้านหลักสูตร ควรแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดทำโครงการการทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดทำโครงการการนิเทศภายใน โรงเรียนประชุมคณะครูเพื่อชี้แจงโครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาจัดกิจกรรมพบปะพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียนจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำเอกสารต่างๆ

5.2.2 ด้านการเรียนการสอน ประชุมคณะครูเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนประชุมชี้แจงให้เห็นความสำคัญของการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรและองค์ประกอบหลักสูตรว่ามี อะไรบ้างและชี้แจงแนวปฏิบัติในการนำหลักสูตรกลุ่มสาระวิชาไปดำเนินการใช้และมีการประเมินการใช้หลักสูตร แต่งตั้งกรรมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยความร่วมมือกับผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและปราชญ์ชาวบ้าน โดยพัฒนาตามความต้องการของผู้ปกครอง มีการนิเทศภายในการจัดการเรียนการสอน แบบกัลยาณมิตรระหว่างครู ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้าระดับชั้นและจัดส่งครูเข้ารับการอบรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิคต่าง ๆ ตามที่ ครูสนใจอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5.2.3 ด้านสื่อการสอน ควรนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับสื่อการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ การนิเทศควรมีการเสนอแนะให้ครูผู้สอนเกี่ยวกับการปรับปรุงใช้สื่อการเรียนการสอน และฝ่ายบริหารมีส่วนช่วยในการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การใช้สื่อการสอนให้กับครูผู้สอน

5.2.4 ด้านการวัดและประเมินผล มีการประชุมชี้แจงคณะครูในด้านผลการเรียนของนักเรียนในปัจจุบันประชุมชี้แจงคณะครูในเรื่องปฏิทินปฏิบัติงานวิชาการตลอดภาคเรียน/ปี

การศึกษาเป็นไปตามกำหนด ประชุมชี้แจงคณะครูเรื่องแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 นำผลการเรียนมาเปรียบเทียบ 3 ปีซ้อนหลัง โดยนำปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงแก้ไขต่อไปและคณะครูทุกคนวัดและประเมินผล การเรียนการสอนตามระเบียบของโรงเรียนที่กำหนดขึ้น อบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ ข้อสอบ และอบรม/ให้ความรู้เรื่องการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล

5.3 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นพิเศษภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ ครูมีอายุในช่วงวัยการทำงานและประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ยังน้อย จึงมีความ กระตือรือร้นในการรับการนิเทศเพื่อพัฒนางานของตน อีกทั้งผลการประเมินตนเอง โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ครูได้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาโดยทั่วๆ วัตถุประสงค์เฉพาะของโรงเรียน ตลอดจนปรัชญาของโรงเรียนและช่วยครูให้ดำเนินการสอนให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ทำให้ครูตระหนักถึงปัญหา และพัฒนางานในด้านการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งโรงเรียนขาดการสนับสนุนการนิเทศในด้านต่างๆ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดสอดคล้องกับ สุพรรณิกานี สีสะอาด(2556) การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจ หลัก ของผู้บริหารสถานศึกษามาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัด หากผู้บริหารสามารถ บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจเป็นส่วนที่สำคัญ ที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตนเอง รู้และเข้าใจ งานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ ก้าวหน้า ทนต่อการจัดการศึกษาในยุค ปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่ง ความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุดและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Garner (1999) ได้วิจัยเรื่องการ รับรู้บทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในรัฐเวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาบทบาทการนิเทศ และวิธีการนิเทศภายใน ผลการวิจัย พบว่า 1) ในด้าน ความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานที่มีความสำคัญสูง ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน การแนะแนว และการนิเทศภายใน 2) เกี่ยวกับงานนิเทศภายใน โรงเรียน ผู้รับผิดชอบมากที่สุด คือ ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ ครูผู้สอนทำหน้าที่น้อยมาก 3) เกี่ยวกับเวลาที่ใช้ทำงาน งานที่ครูใหญ่ใช้ เวลาที่สุด คือ งานนิเทศภายในงานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอนและงานการแนะแนว 4)

เทคนิคการนิเทศที่ได้ผล ได้แก่ วิธีเยี่ยมชั้นเรียน และการประชุมร่วมกับครูส่วนวิธีที่ได้ผลน้อยคือ วิธีใช้เอกสาร

ส่วนผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

5.3.1 ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูในโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 คน ทำให้ขาดการร่วมกันวิเคราะห์ให้เหมาะกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเอง อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจเนื่องจากเป็นครูต่างพื้นที่ ปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิด รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรถือเป็นกระบวนการของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษา เพื่อเป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตินารถ อินฤติ (2556) กล่าวว่า ผู้บริหาร โรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นอย่างดี ในฐานะที่ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารด้านหลักสูตร ส่วนครูผู้สอนมีหน้าที่นำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริง นั่นคือ การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน และผู้บริหารโรงเรียนต้องสามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือครู ให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการใช้หลักสูตร อันเป็นการเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้หลักสูตรบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่แท้จริงอีกด้วย

5.3.2 ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ยังน้อย ยังขาดความเข้าใจในการประยุกต์ใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบต่างๆ และผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การทำวิจัยในชั้นเรียน การส่งเสริมการเรียนรู้นอกโรงเรียน และศึกษานิเทศก์มีปัญญา สอดคล้องกับแนวคิด Smith and Ragan (1999) ได้นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผลการเรียนรู้ประเภทใดก็ได้ ชั้นสอน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ นำออกมาใช้สร้างความรู้ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ

5.3.3 ด้านสื่อการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องใช้ระยะเวลาในการปรับปรุงหากแต่ครูมีน้อยเวลาว่างในแต่ละวันต้องสอนแทนครูที่ไปอบรม ซึ่งต้องใช้ระยะเวลา

ในการคิดและจัดทำให้เหมาะกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอีกทั้งยังขาดทักษะในการผลิตสื่อเนื่องจากมีประสบการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยปราณี แสงจันทร์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยการอาชีพฝาง จังหวัด ผลการวิจัยพบว่า สภาพของการนิเทศภายในด้านวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณา ด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาบุคลากรและ 2) ด้านสื่อการเรียนการสอน

5.3.4 ด้านการวัดและการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูขาดความชำนาญการในการใช้ทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียนเนื่องจากจบมาในวิชาเอกเฉพาะของวิชาตนเอง ทำให้การนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนต้องใช้ระยะเวลา สอดคล้องกับงานวิจัยพิศวรรณ รองไชย (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในงานด้านวิชาการโรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วัตถุประสงค์การวิจัยคือ เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในงานบริหารด้านวิชาการของโรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานการนิเทศภายในด้านวิชาการ โรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายกุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพการนิเทศภายในด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 10 ด้าน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.36$) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{x} = 3.34$) ด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 3.32$) ด้านการฝึกอบรมครูประจำการ ($\bar{x} = 3.29$) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{x} = 3.28$) ด้านการปฐมนิเทศครูใหม่ ($\bar{x} = 3.28$) ด้านการบริหารบุคลากร ($\bar{x} = 3.28$) ด้านการจัดบริการพิเศษแก่นักเรียน ($\bar{x} = 3.22$) ด้านการจัดระบบการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.22$) และด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ ($\bar{x} = 3.15$) ตามลำดับ

5.4 แนวทางการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขมกรุงเทพมหานคร

5.4.1 ด้านหลักสูตร แนวทางการนิเทศภายในควรนิตศการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเวลาในการสอน เนื้อหาวิชาและจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ที่หลากหลายเพื่อให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ครูควรศึกษาและเข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจน ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้นำที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตินารถ อินฤติ (2556) พบว่า ครูโรงเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 คน ทำให้ขาดการร่วมกันวิเคราะห์ให้เหมาะกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเอง อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจเนื่องจากเป็นครูต่างพื้นที่ ปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและผู้เรียน ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาพิเศษภายในพบว่า ควรจัดการพิเศษภายในจุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน การปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและผู้เรียน การบูรณาการสาระการเรียนรู้ ควรประชุมปฏิบัติการการจัดทำหลักสูตรเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน

5.4.2 ด้านการเรียนการสอน แนวทางการพิเศษภายในการจัดการเรียนการสอนควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน และให้ผู้บริหารและครูผู้สอน เห็นการเรียนการสอนเป็นเรื่องที่สำคัญเนื่องจากการนิเทศการสอนต้องอาศัยการสื่อสารที่ดีต่อกันทั้งนี้ผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศได้ร่วมมือร่วมใจกันย่อมสามารถแก้ปัญหา ด้านการเรียนการสอน ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โสภณ ชุมพลศักดิ์ (2555) การบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนครูยังมีไม่เพียงพอต่อชั้นเรียนและมีภาระงานอื่นอีกหลายแนวทางการ แก้ไข ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารมีการพัฒนาให้ความสนใจ

5.4.3 ด้านสื่อการสอน แนวทางการพิเศษภายในควรนิเทศครูผู้สอนเกี่ยวกับสื่อการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ การนิเทศควรมีการเสนอแนะให้ครูผู้สอนเกี่ยวกับการปรับปรุงใช้สื่อการเรียนการสอน และฝ่ายบริหารมีส่วนช่วยในการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การใช้สื่อการสอนให้กับครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิศวรรณ รongไชย (2560) พบว่า การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต้องใช้ระยะเวลาในการปรับปรุงหากแต่ครุมีน้อยเวลาว่างในแต่ละวันต้องสอนแทนครูที่ไปอบรม ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการคิดและจัดทำให้เหมาะสมกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งยังขาดทักษะในการผลิตสื่อเนื่องจากมีประสบการณ์น้อย และงบประมาณในการจัดทำสื่อไม่เพียงพอทำให้ครุมีความต้องการการนิเทศในการผลิตสื่อในการนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ในการสอน

5.4.4 ด้านการวัดและประเมินผล แนวทางการนิเทศภายในควรให้ครูวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามระเบียบของโรงเรียนที่กำหนดขึ้น ทั้งนี้สถานศึกษามีการกำหนดระเบียบของสถานศึกษาให้ชัดเจน ควรจัดอบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ และอบรม/ให้ความรู้เรื่องการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สิทธิ นนท์ ห้อยพรมราช (2557) พบว่า แนวทางในการบริหารงานวัดผลและประเมินผล คือ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการโดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ ความชำนาญในด้านการวัดผลและประเมินผลมาให้ความรู้ กับคณะ ครูใน โรงเรียนประเมินผลหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจกับ คณะครู

5.5 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อปฏิบัติ

5.5.1 ด้านหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรจัดการนิเทศในเกี่ยวกับการปรับปรุงสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและผู้เรียน เทคนิคการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันตามกำหนดเวลา จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกิจกรรมสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีปัจจุบัน และการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

5.5.2 ด้านการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรจัดการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหาได้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ วิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน การพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.5.3 ด้านสื่อการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรจัดการนิเทศภายในเกี่ยวกับวิธีการประเมินหลังการใช้สื่อการสอน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เทคนิควิธีการใช้สื่อการสอนให้เหมาะกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอน การผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสร้างศูนย์สื่อการ

เรียนการสอนภายในอย่างเป็นระบบ และสร้างศูนย์สื่อการเรียนการสอนภายในอย่างเป็นระบบ และเทคนิควิธีการผลิตสื่อการสอนด้วยตัวเองง่ายๆ และจัดหาวารสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน

5.5.4 ด้านการวัดและการประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรจัดการนิเทศภายในเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การวางแผนการจัดระบบวัดผลและประเมินผล และวิธีการวัดผลตามสภาพจริง อบรม/ให้ความรู้เรื่องการวิเคราะห์ข้อสอบ และอบรม/ให้ความรู้เรื่องการทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลด้วยตนเอง และการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการวัดผลและประเมินผลของโรงเรียน การประเมินตนเอง ด้านการสอนของครู และการนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน

5.6 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.6.1 ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงานงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากรต่อไป

5.6.2 ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านอื่นๆของงานวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากรต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย.
- กรรทอง จิรเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายใน โรงเรียน. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- กฤษฎา สิงขรรักษ์. (2553). ความต้องการในการรับการนิเทศของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, พระนครศรีอยุธยา.
- จิรัฐพร จีนสายใจ. (2557). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน โสตศึกษา จังหวัดนครปฐม. (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- จิรศักดิ์ มั่นคงวัฒนะ. (2555). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเอทีฟคอมมอนส์
- เฉลิมเกียรติ วงษ์หาญศย์ (2551). ความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของครูสอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2551). การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฏฐาทิพย์ สหัสสร้างสี.(2558). แนวทางการนิเทศภายในของสถานศึกษาในอำเภอแม่เปิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 (Unpublished Master's thesis). ราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- นิตยา จันทะพรรณ.(2551). การศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการของครูโรงเรียนสมุทรพิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- นภาดา ผูกสุวรรณ.(2553). การบริหารงานวิชาการตามตรรสนะของครูโรงเรียนแหลมฉบัง 3 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นิตินารถ อินฤดี.(2556). ความต้องการการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูโรงเรียนวัดตะล่อมสำนักงานเขตภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. กรุงเทพฯ.
- เบญจมาศ แก้วกล้า. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชู ประมาต. (2550). หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เบญจมาศ แก้วกล้า. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปกรณ อุ่นมะดี (2555). การนิเทศภายในงานการบริหารด้านวิชาการ โรงเรียนกุดบากพัฒนาศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- ปราณี แสงจันทร์ (2555). ศึกษาสภาพและความต้องการการนิเทศภายในด้านวิชาการของครูประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยการอาชีพฝาง จังหวัดเชียงใหม่ (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, เชียงราย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2555). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- พิทยา บวรวัฒนา.(2550ก). ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา ค.ศ. 1887-1970 (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2550ข). ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา ค.ศ.1970-1980 (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนัก กพ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พิบูลชัย ศรีเข้ม. (2552). การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 10 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- พิศวรรณ รongไชย (2560). การนิเทศภายในงานด้านวิชาการ โรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่าย กุดบาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.
- เพชรอำไพ สุขสบาย. (2556). ความต้องการการนิเทศภายใน โรงเรียนของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- พวงเพชร ติรคุณบุรณะ. (2556). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาและวัฒนธรรมไทยใน โรงเรียนนานาชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, นครนายก.
- ภาวิดา ชาราศรีสุทธิ. (2550). การจัดและการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนตรี สิริทัตสุนทร. (2554). ความต้องการการนิเทศภายในของครูใน โรงเรียนของครูใน โรงเรียน สังกัดเทศบาลนครระยอง (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ยีนง ราชวงษ์. (2555). การนิเทศภายในโรงเรียน. สืบค้นจาก <https://www.gotoknow.org>
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2553). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา : บริษัท นำศิลป์โฆษณา จำกัด.
- รุจิ ภูสาระ. (2551). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- วารภรณ์ สงพลสิทธิ์. (2554). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูเครือข่าย โรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม. กรุงเทพฯ: โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). พฤติกรรมผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัท ซีระฟิล์ม และ ไซแท็ก จำกัด.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สหชาติ เหล็กชาย. (2553). แนวทางการวัดผลประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. วารสารวิชาการ, 13 (3), 72-76.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมใจ สัมปหังสิต. (2551). ความต้องการการนิเทศภายในงานวิชาการของครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, กรุงเทพฯ.
- สิทธิินันท์ ห้อยพรมราช. (2557). แนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในอำเภอปางศิลาทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- สุจิตรา แซ่จิว. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนของครู สังกัดเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- สุปรียาอร สีสะแล. (2554). การศึกษาความต้องการการนิเทศภายในของครูวิทยาศาสตร์ในสถานศึกษาจังหวัดจันทบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- สุพรรณิกา สีสะอาด (2556). การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับอนุบาลศึกษา ในเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- โสภณ ชุมพลศักดิ์ (2555). ความต้องการการนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 (Unpublished Master's thesis) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- สำนักงานเขตหนองแขม. (2561). ข้อมูลสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานการศึกษา. (2561). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วันไพนธ์แจ๊ค.
- Alderfer, C.P. (1972). *Existence Relatedness and Growth*. New York : Free Press.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals: Handbook I, cognitive domain*. New York: Longman.
- Bobby, L.J. (1979). *Staff Development and Instruction Improvement Plan and Procedure*. Boston : Allyn and Bacon.
- Beyene, T. (1983). The Kind of school Supervision Needed in Developing Counties ase Study Ethiopia. *Dissertation Abstracts International*, 32(3), 2168-A.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Cronbach, L. J. (1984). *Essentials of Psychological Testing* (3rd ed.). New York: Harper.
- Dew, D.R.(1994). Teacher Perceptions of the Role Content Knowledge in the Supervisory process.
Dissertation Abstracts International, 54(8), 2853-A.
- Garner, H. (1999). *Multiple Intelligence : The Theory in Praticce*. New York : Basic Books.
- Glickman, C. D. (1998). *Supervision of instruction : a developmental approach* (4th ed.). U.S.A : Allyn and Bacon.
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, R.A. (1932). Technique for the Measurement of Attitudes. *Arch Psychological*, 25(140), 1-55.
- Maslow, A. (1970). *Motivation and Personality*. New York : Harper and Row.
- McClelland, D.C. (1961). *The Achieving Society*. New York : Van Nostrand.
- Murray, H. A.(1938). *Explorations in Personallty : a Clinical and Experimental Study of Fifty Men of College Age* (4th ed.). New York : John Wiley & Sons Lnc.
- Sergiovenni & Starratt. (1998). *Supervision Human Perspective*. NewYork : McGraw- Hill Book Company, 1988.
- Smith, P.L., & Ragan, T.J. (1999). *Instructional design* (2nd ed.). New Jersey : Prentice Hall Inc.
- Spohn, W.A. (1987). How to Improve Supervision for Better School. *School Administration*, 4(5),17-19.
- Tilahun. (1983). *Emerging Patterns of Supervision : Human Perspectives*. New York : McGraw Hill.

The image features a large, faint watermark of the Rangsit University logo in the center. The logo consists of a stylized flame or sunburst shape at the top, with a circular base containing radiating lines. The text 'มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University' is written in a circular path around the bottom of the logo.

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University
 เมืองเอก อ.พหลโยธิน Muang-Aek, Pathayothin Rd.
 จ.ปทุมธานี 12000 Pathumthani 12000, Thailand
 T. (66) 2997 2200-30
 F. (66) 2791 5757
 E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/4๙1.๙

18 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตส์วีร์ ทานไธสง รหัสนักศึกษา 6007007 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นการนเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA 699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ คัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาของท่าน ทางหลักสูตร ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ในการให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยของนางสาวนิตส์วีร์ ทานไธสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

Wallaya

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร ชินสระน้อย
 โทร.02-997-2222 ต่อ 1275,1276

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University T. (66) 2997 2200-30
 เมืองเอก ก.พ.ล.ป.ธ.น. Muang-Ake, Pathayothin Rd. F. (66) 2791 5757
 จ.ปทุมธานี 12000 Pathumthani 12000, Thailand E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/491.9

18 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตสรีร์ ทานโธสง รหัสนักศึกษา 6007007 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA 699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ คัญทัฬห เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาของท่าน ทางหลักสูตรฯ จึงขอความอนุเคราะห์ในการให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยของนางสาวนิตสรีร์ ทานโธสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

มหาวิทยาลัยรังสิต R. Wallaporn

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร ชินสระน้อย
 โทร.02-997-2222 ต่อ 1275,1276

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University T. (66) 2997 2200-30
 เมืองเอก ก.พ.พลโยธิ์ Muong-Ake, Patholyothin Rd. F. (66) 2791 5757
 จ.ปทุมธานี 12000 Pathumthani 12000, Thailand E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/4411^๑

18 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอุดมรังสี สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตสวีย์ ทานโธสง รหัสนักศึกษา 6007007 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA 699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ คัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาของท่าน ทางหลักสูตร ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ในการให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยของนางสาวนิตสวีย์ ทานโธสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

Wattaya.

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร ชินสระน้อย
 โทร.02-997-2222 ต่อ 1275,1276

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและ
หนังสือขอเชิญผู้ตรวจสอบวิจัย

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. นางวิมลศรี กนิษฐพยาขันธ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบางแคเหนือ เขตบางมด กรุงเทพมหานคร
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
2. นางวันทนา บุญยรัตพันธุ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดอัมพวา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
3. ดร.สุรวิทย์ รุ่งเรือง
กรรมการการบริหาร โรงเรียนศรีวิทยาปากน้ำ จังหวัดสมุทรปราการ
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนสังข์อ่ำวิทยา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสังข์อ่ำวิทยา 39/12 หมู่ 10 ตำบลคลองสอง อำเภอกลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี 12120
4. นายไสว จุฬา
ผู้อำนวยการ โรงเรียนไชศรีปราโมชอนุสรณ์ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
5. นางนฤมล สุวรรณธ์
รองผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ)
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University T. (66) 2997 2200-30
 กรุงเทพมหานคร Bangkok F. (66) 2791 5757
 จ.ปทุมธานี 12009. Pathumthani 12009, Thailand E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/393.1

28 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 เรือน นางวิมลศรี กนิษฐพยอมร ผู้ชำนาญการสถานศึกษา โรงเรียนบางแคเหนือ เขตบางแค
 กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตสรีร์ ทานโอสถ รหัส ๑๐๐7๐๐7 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในดำเนินงานวิชาการ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA๑๑๑ วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศัญหัทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลกับครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาวนิตสรีร์ ทานโอสถ ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Walaya

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศ์วณิช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวกิทร ชินสระน้อย

โทร.029972222 ต่อ 1275

โทร.081-8071339

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ วสท.4800/393.2

28 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน นางวันทนา บุญยรัตน์พันธุ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดอัมพวา เขตบางกอกน้อย
กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตสวีร์ ทานโตสง รหัส 8007007 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA800 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลกับครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาวนิตสวีร์ ทานโตสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Walanya

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวกภัทร ชินสระน้อย

โทร.029972222 ต่อ 1275

โทร.081-8071339

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ วสท.4800/393.5

28 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน ดร. สุรวีร์ รุ่งเรือง กรรมการบริหาร โรงเรียนศรีวิทยาปากน้ำ จังหวัดสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตสวีร์ ทานไธสง รหัส 8007007 นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA600 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลกับครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาวนิตสวีร์ ทานไธสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Wattana.

(ดร.วิมลภา เจริญวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร ชินสระน้อย

โทร.029972222 ต่อ 1275

โทร.081-8071339

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University T (66) 2997 2700-30
 Rangsit Rd. Pathumthani 12000 F (66) 2 91 5757
 อีเมล: info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/393.3

28 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
 เรียน นายไสว จุฬา ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนโชศรีปราโมชญอนุสรณ์ เขตบางกะปิ
 กรุงเทพมหานคร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตสรวี ทานไธสง รหัส 8007007 นักศึกษาระดับศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในดำเนินงานวิชาการ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA600 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศักดิ์พิทักษ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลกับครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาวนิตสรวี ทานไธสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Wallop

(ดร.วิมลภา เจริญวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร อินสระน้อย

โทร.029972222 ต่อ 1275

โทร.081-8071339

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ วสท.4800/393.4

28 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน นางนฤมล สุวรรณ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหนองแถม (สหราษฎร์บูรณะ)
เขตหนองแถม กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตสวีร์ ทานโธสง รหัส ๐๐๐70๐7 นักศึกษาระดับศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแถม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA๐๑๐ วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศัญหัทธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลกับครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตหนองแถม กรุงเทพมหานคร ทางวิทยาลัยครูสุริยเทพ ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย นางสาวนิตสวีร์ ทานโธสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

Walleya

(ดร.วัลลภา เฉลิม่วงสาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวภัทร ชินสระน้อย

โทร.02๑๑72222 ต่อ 1275

โทร.081-8071339

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University
เมืองเอก อ.พหลโยธิน Muang-Ake, Pathayothin Rd.
จ.ปทุมธานี 12000 Pathumthani 12000, Thailand
T. (66) 2997 2200-30
F. (66) 2791 5757
E. info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
ที่ วสท.4800/4919

18 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนิตส์วีร์ ทานโธสง รหัสนักศึกษา 6007007 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA 699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ ศัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาของท่าน ทางหลักสูตร ฯ จึงขอความอนุเคราะห์ในการให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยของนางสาวนิตส์วีร์ ทานโธสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

Wattana

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสมภัทร ชินสระน้อย
โทร.02-997-2222 ต่อ 1275,1276

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University
 เมืองเอก กรุงเทพฯ ประเทศไทย 12000 Muang-Ake, Pathumthani Rd., Pathumthani 12000, Thailand
 โทร. (66) 2997 2200-30 โทร. (66) 2791 5757
 อีเมล info@rsu.ac.th

วิทยาลัยครูสุริยเทพ
 ที่ วสท.4800/441.ง

18 กุมภาพันธ์ 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศรีนวลธรรมวิมล สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนัตสวารี ทานไธสง รหัสนักศึกษา 6007007 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา EDA 699 วิทยานิพนธ์ โดยมี ดร.จุลดิศ คัญทัพ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ขณะนี้นักศึกษาอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาของท่าน ทางหลักสูตรฯ จึงขอความอนุเคราะห์ในการให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยของนางสาวนัตสวารี ทานไธสง ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

Wallapa.

(ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 และผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

ผู้ประสานงาน: คุณสวกัทร ชินสรน้อย
 โทร.02-997-2222 ต่อ 1275,1276

ภาคผนวก ก

ตาราง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของ
แบบสอบถามความต้องการจำเป็นพิเศษภายในของครูในโรงเรียน

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ตารางความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบประเมินความต้องการจำเป็นพิเศษภายในของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

หนองแขมกรุงเทพมหานคร

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ข้อที่	คะแนนความเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	1	2	3	4	5			
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่อง ความต้องการจำเป็นพิเศษภายในของครูใน โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
ด้านหลักสูตร		ด้านสื่อการสอน	
1.	.95	21.	.95
2.	.95	22.	.95
3.	.95	23.	.95
4.	.95	24.	.95
5.	.95	25.	.95
6.	.95	26.	.95
7.	.95	27.	.95
8.	.95	28.	.95
9.	.95	29.	.95
10.	.95	30.	.95
ด้านการเรียนการสอน		ด้านการวัดและประเมินผล	
11.	.95	31.	.95
12.	.95	32.	.95
13.	.95	33.	.95
14.	.95	34.	.95
15.	.95	35.	.95
16.	.95	36.	.95
17.	.95	37.	.95
18.	.95	38.	.95
19.	.95	39.	.95
20.	.95	40.	.95

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรื่อง ความต้องการจำเป็นพิเศษภายในด้านวิชาการของครูใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
เท่ากับ 0.95

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

1. คำชี้แจงเกี่ยวกับงานวิจัย

1.1 การศึกษาความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

1.2 แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศม.)

1.3 แบบสอบถามและคำตอบจะถูกเก็บไว้เป็นความลับเพื่อการวิจัยเท่านั้นจะไม่นำไปเผยแพร่

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิจัย จะเป็นการนำเสนอความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูผู้สอนในภาพรวมทั้งหมด ดังนั้นผลการวิจัย จะไม่กระทบหรือเกิดผลเสียหายต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ

2. คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการนิเทศการศึกษา ด้านงานวิชาการ และเป็นแนวทางในการช่วยเหลือแนะนำ ให้ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครูผู้สอน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

นตสวีร์ ทานไชสง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป

คำชี้แจง ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ประสบการณ์ทำงาน

ต่ำกว่า 10 ปี

10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านวิชาการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่าน

1. แบบสอบถามมี 3 ด้าน คือ ความต้องการดำรงชีพ ความสัมพันธ์ทางสังคม และ ความก้าวหน้าและเติบโต

2. โปรดพิจารณาว่าความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในด้านงานวิชาการของครู

ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

5 หมายถึง มีความต้องการนิเทศอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความต้องการนิเทศอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความต้องการนิเทศอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความต้องการนิเทศอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความต้องการนิเทศอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ความต้องการจำเป็นการนิเทศภายในด้าน วิชาการ	ระดับความต้องการจำเป็นการนิเทศภายใน												
		สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์							
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1			
	ด้านการวัดและการประเมินผล													
40	การนำผลการวัดและการประเมินผลไปใช้ ปรับปรุงการเรียนการสอน													

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการนิเทศภายใน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นัตสวีร์ ทานไชสง
วัน เดือน ปีเกิด	7 พฤศจิกายน 2533
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต, 2557 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, 2562
ที่อยู่ปัจจุบัน	66 หมู่ 8 แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู